Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho sách xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại học Cornell

NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 3579 MỖI SỐ : 0$02 NGÀY CHỦ-NHẬT 24 FEVRIER 1929

Trung Bắc Tân Văn

10283

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.80	1.60	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres testinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHAM HUY-LUC
Administrateur gérant : NGUYỄN V.LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TELEPHONE N° 150

Ban-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. 0$80 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Caiz-lu'o'ng hu'o'ng-chinhq

(Tiếp theo)

Thời nhưng xin để dành những tư-tưởng viển-vông ấy, bao giờ tôi xem sức tôi có viết nổi được một bài luận bằng tiếng Pháp, tôi tôi sẽ viết. Bây giờ xin đừng nói nhiều quá mà lạc mất đề. Đây tôi chỉ cốt nói có một câu rằng phàm các chế-độ ở trong một làng, nó do một không học mà ra cả. Từ trật-tự trong hương ẩm, cho đến cái chế độ tinh-tiền theo từ nhà Chu, toàn là những cách khuyến-khích để cho người ta chuyên Nho-học, và để theo cái chương-hiệu sinh-dân mà cai-trị. Ai học được thì ngồi trên cai-trị con em, ai không học được thì phải chịu quyền sai bảo mà làm những việc khó nọ.

Thắng đối phải làm để mà nuôi lấy mình, và nuôi lấy cái bọng qui-phái đi học. Từ khi nhà-nước bãi khoa-cử tức là bãi nho-học, tui hạng người biết chữ Nho chết dần đi, nhưng còn sót người nào lại, thì vẫn cứ theo một trật-tự cũ mà phân thứ bậc ở trong thôn-xã. Ngoại-giả không còn biết đến ai. Bao nhiêu những người có Tây-học, dẫu có văn-bằng nhà-nước công nhận cho rồi, nhưng về đến chỗ làng, những văn-bằng ấy không ai kể cho vào đâu cả. Và chính những người ấy, phần nhiều cũng không biết cái tinh-lý tục-lệ, để mà khiến cho nó phải dung được cái tài mới của mình. Trong đám chức-sắc (đốc hàm) lại còn có nhiều ông không lấy dạng về Nho, tập được ít chữ, thỉnh-thoảng đọc nổi cái văn-tế, thì dân làng thường lại còn dụng, chỉ như mấy người khoa bảng Tây học mà về làng chẳng hiểu đầu đuôi làm sao, thấy nói cử-nhân, tiến-sĩ ấn thủ chỉ, đây ta cũng cử-nhân (*licencié ès-lettres ès sciences ou en droit*), tiến-sĩ (*docteur en droit*), *ou en médecine*) thì dân làng thường giả điếc. Quan nghe, quan cứ, ngài có biện gì thì hay, bằng một thứ tiếng nói, xếp tiền mẹo Tây, thì mấy cụ Cựu, tổng lý khen nức nở rằng hay, những là *hay*, những là *tài*, mà có ra đến đình, thì chúng nó làm đề quan ngồi một chiếu.

Ai đã hiểu những lẽ ấy thì dùng có về dân-làng mà bàn những cách hương-ẩm văn-minh, trộn khoa bảng tây với khoa-bảng ta mà đặt trên dưới, đem ông luật khoa tiến-sĩ Tây mà tranh thủ-chỉ với ông cử ta.

* * *

Điều thứ hai nên hiểu, là dân nhà quê ta họ chỉ cần được no ấm, không ai quẫy nhiễu, người trên biết ở công-bình, biết giữ-gìn cho kẻ dưới đừng hà-hiếp lẫn nhau; chứ họ không thiết gì những sự tiện-lợi như các dân thành-thị ta nhờ có qui-quan sang đây mở mang cho mà quen biết rõ.; họ cũng không cần vệ-sinh; không cần học-hành gì cả. Người nhà-quê, ngoại giả về các tục lệ xấu đối với nhau trong một làng gọi là lấy mối liên-lạc, tài là những tục-lệ ăn-uống cả. Dù giả không ai thiết đến cái gì, mà dẫu có cái gì khác cũng lấy miếng ăn làm đầu. Dì chí, người có thiện-tâm, làm cầu làm quán, làm chùa, đúc chuông, hoặc có công-đức gì khác làm cho dân làng, mà muốn cho dân-làng công nhận, phải có bữa chén, dân-làng chén xong rồi mới tạ ân, mới ca tụng. Mất tiền bằng vạn cho làng mà không cho làng chén một bữa thì cũng là như không, có khi dân-làng lại còn hạch xách lôi-thôi. Vậy thời trừ ra những việc có quan thiết đến cuộc ẩm no của nhân dân, thì ra những việc ăn-uống, còn thì ai muốn mở mang ra việc gì ích chung, hoặc là học-đường, hoặc là nhà hộ-sinh, hoặc là việc lục-lộ, việc vệ sinh, chẳng những phải bỏ tiền của mình ra mà làm, trước khi làm lại còn phải có mời làng ăn-uống; sau khi làm rồi cũng lại phải có mời làng ra chứng-kiến, nghĩa là ăn-uống.

Điều thứ ba nên biết là một dân-tộc chỉ chuyên nghề làm ruộng như dân ta, mỗi năm vất-vả có ngày mùa và những khi phải cấy, phải tát nước, còn thì ngồi không; ngồi không cho nên sinh ra một cái thói lẩn-thẩn, phải về-với ra những sự hội-họp, phải chia nhau ra làm trên làm dưới, có lớn-anh lớn em. Giả-sử không có cũng bịa đặt ra cho có, như là tôi đã nghiệm ở các chỗ đồn điền của người Tây, không có làng nước nào cả, muốn giữ điều-tốt, cũng phải gây-dựng thành ra như một làng, cho mỗi tháng sóc vọng, mỗi năm hai kì xuân-thu họ có thể họp nhau một chỗ, cần phải có cái đình, không gì bằng gạch thì dựng bằng lá, rồi tùy những sự-tích khẩu-truyền ở bản-phương, mà thờ một vị thành-hoàng, rồi ỷ vào thần-quyền mà sáng-thiết ra một tục lệ, chia ngôi thứ với nhau. Vì nếu lấy một chỗ chưa thành dân làng gì cả như thế, mà bảo họ theo ngay những chế-độ lập xã của Tây mà tổ-chức nên một cách cai-trị riêng, không cần phải có những việc sự-thần hương-ẩm thì họ lấy làm nhạt-nhẽo, nhiều khi không thành ra được hương-ấp, không kết nên được dây rễ cho những kẻ làm ăn trong ấp. Đối với những người đã quen những cách tự-chủ như chúng ta, thì chỉ cho bằng có một chỗ trại ấp năm bảy trăm mẫu, mà không phải theo phép cai-trị tương của các dân An-nam các tỉnh, không có quan nào đòi hỏi được người nhà mình, bắt được người nhà mình phải khai báo trình bẩm. Vậy mà những dân làm ăn trong các ấp lớn của tư-gia đó, không có nghĩ như ta đâu. Cái trật-tự của họ là được thành ra một xã hiết-lập, chịu quyền pháp cai-trị như các xã khác, rồi cũng đình, cũng chùa, cũng văn-chỉ, cũng xuân thu nhị kỳ hội bế lễ lễ, xét ra như thế thì cái cách họp thành dân-làng đó là một cái bắc-nang của giống Việt-Nam. Chẳng những ta đã theo cái chế-độ ấy mà trải qua được lịch-sử mấy nghìn năm, tang sương kể đã biết mấy, mà ta lại còn dùng chế độ ấy mà hóa được các dân rừng núi. Giả sử không có người Tây ngăn đón lại, thì bây giờ khắp mọi vùng Cao-man, Ai-lao là thành ra dân-làng như thế, mà thuộc về một mối Việt-Nam rồi. Người Tây mà muốn bỏ ra khai-khẩn những vùng hoang dại, muốn di dân, phải hiểu cái biệt-năng đó của giống người Nam-Việt. Phương-chi các làng nước bây giờ mà lại muốn bỏ những tục-lệ phiền-phức, thì sao bỏ được.

(Còn nữa) V.

Tình hình ở Tây-ban-nha

Vì việc mưu khởi nghịch mà bắt thành năm, mới rồi, các bọn liệt-quốc có đồng tình rất là lúng vì tình hình ở Tây-ban-nha. Cứ như tin tức bây giờ là tin tức của chính-phủ thì đại-tướng Primo de Rivera vẫn giữ được thắng thế. Việc ấy có lẽ thật. Song cái phong trào nào động vẫn còn, không biết chính-phủ có giữ vững được mãi không. Lại cũng không biết bao giờ đại-tướng Primo de Rivera lại theo hiến-pháp. Ngày hôm qua các báo có đăng một bài nói rằng đại-tướng cần phải đổi cái chế-độ thống-quyền quốc-vụ hai năm nữa mới đặt được nục-tính. Không biết các chánh-đảng có bị cấm lâu hơn nữa mà chống lại công cuộc của đại tướng hay không.

Vô-tuyến-điện

Ngày 21 Février 1929
Nước Pháp

Hội-đồng tòa nội các

Ngày hôm thứ tư, hội-đồng tòa nội các đã họp. Các quan thượng-thư đã sang nhuận nhiều bản luận. Trong các bản ấy, có một bản định đặt một chi thuế-vận cho các nhà đại-học, một bản lãnh định ngạch quan-thuế thi hành về giống súc-vật, và các công-sản khác nữa.

Hội-đồng lại xét-nhắc bản lãnh ấn định thể-lệ về việc làm binh.

Hội-đồng giảm-định

Ngày hôm thứ tư, và ngày hôm thứ năm, hội-đồng giảm-định đã họp hai kỳ đại-hội-đồng. Hội-đồng định giao cho một phụ-bản xét việc thi-hành chương trình Dawes, và việc xét cái tiền đồ kinh-tế, và tài-chính của nước Đức. Đến ngày thứ sáu, phụ-bản sẽ trình mọi lẽ.

Nghề làm tơ giả

Một cuộc hội nghị về nghề làm tơ giả hiện đương họp ở Paris. Có nhu ý sản nhà làm tơ giả, tài xem chừng có sở tơ làm-tốn được việc buôn bán, và việc nhờ-tơ tơ giả cho thị giả khỏi bế bách.

Việc gửi thư tín đến Viễn-đông

Hội-đồng thường-trực của hội liên-hiệp các phòng thương-mại Pháp ở ngoại-quốc, trong buổi nhóm họp tháng mới rồi, đã xét riêng về việc gửi tin tức đến Viễn-đông. Hội-đồng có xin tụ Bưu-điện xét xem làm sao các phòng thương gửi đi Phi-luật-tân không đi chữ « Via Sibérie » mà lại chỉ đi bằng đường bể. Hội-đồng nói cái vấn-đề ấy có quan hệ đến Trung-hoa và Nhật-bản.

Nước Anh

Việc loạn mấy năm trước ở Ái-nhĩ-lan

Việc bồi thường cho dân Ái-nhĩ-lan trung thành về các sự tổn hại ở Ái-nhĩ-lan trong các vụ loạn mấy năm trước làm cho tên nội các phân tranh lẫn nhau. M. Baldwin xin hoãn không bàn đến việc ấy vội.

Nhật-bản

Một chiếc tàu đánh cá bị nạn

Một chiếc tàu Đức tên là *Amiral Tirpitz* mới tới Yokohama. Tàu ấy chở được 13 người về một chiếc tàu đánh cá ở gần Kagoshima, bị trôi trên mặt bể đã 17 ngày.

A R I P.

Thời tiết ở nước Pháp

Ở phía trên Paris, vì nước đông, mực nông xuống mất 2m. Phải trông các phương-tiện rộng để chở than đến các nơi. Hiện có những đoàn công binh đi phá vàng đá để phòng cho đến khi vàng tan nước khỏi chảy mạnh quá.

Việc Trung-hoa

Ngày 28 Février 1929

Số tơ xuất cảng

Thượng-hải. — Số tơ xuất cảng ở Thượng-hải trong tuần lễ mới rồi, là 8.7 balles gửi đi Âu-châu, 80 balles gửi đi Á-châu, và Pal-châu, 1.120 balles gửi đi Mỹ-châu, cộng là 1.987 balles.

Tin về Trương-tôn-Xương

Thượng-hải. — Nghe tin Trương-tôn-Xương cùng gia-đình hiện đóng ở thổ-cách Yên-đài 40 dặm.

Một cuộc hội nghị về việc hải quân

Thượng hải. — Ngày 1er mai sẽ có một cuộc hội-nghị hải-quân để khảo cứu các phương-sách tăng sức chiến thuyền, cũng sẽ thấy-binh.

Việc bài Nhật

Thượng hải. — Một chiếu sự-hàng chở hàng hóa đóng giá 30,000 lượng, buộc ở một cái cầu của hiệu Jardine, trong lô-giới quốc-tế, bị một toán cờ khí-giới đến đánh cướp lấy làm ở đây mà bắt lấy cả hàng đem đến buộc ở trước nội-địa, viện lẽ rằng hàng ở trên chiếu là hàng của Nhật. Quan lãnh-sự Anh đã ở tỉnh phản hàng về việc ấy.

A R I. P.

NHÀN ĐÀM

Cái bướng của dân quê

Mấy hôm trước đây, nhân công anh em đi săn, khi tôi một xã kia về một làng gần đây, vào nghỉ ở quán hàng một bà lão bán nước, thấy xe ô quan khách vào làng ấy khá đông, chắc tôi mới hỏi chuyện bà lão, thì biết rằng hôm ấy ông Hàn ở Hà-thành về, vọng hồ cho ông cố, nên có khách thiện-hạ về chơi. Nhân có mấy người thợ cày đi rất có cho trâu cũng ngồi ở hàng, nên một người trong chúng tôi có nói đùa một câu: « Thôi hôm nay, quan về trong xã ta nổ mà nhiều nhỉ ». Bà hàng bảo: « Không, nam nào cưới nhà ấy, thì chỉ có khách ở ngoài, chứ khách trong làng, ai lăng có ai đâu. » Tôi lấy làm lạ, thì mấy người thợ cày cũng nói: « Thực đấy, nhà ấy có nếp lệ, thì dân cứ nhận cho đến lễ mà thôi, chứ đi tư tưởng ai đi cả. » Sau hỏi chuyện mới hiểu, nguyên lúc hàn vì ông cụ thân sinh ra ông Hàn là một tay chơi, bị dân hễ được lắm vào làng mấy lần, rồi sau bỏ làng ra đi đến vài mươi năm; trong khi ấy các nhân ở đó cũng vẫn mà đến do người trong họ đông đợc cho cố, mãi đến mươi năm nay, ông Hàn làm nên, mới lại về tụ nhà sửa sang sang ở làng, và thành trong có đi về, nhưng dân họ vẫn không phục. Thêm cái khi ở Hàn có sống về việc công thất, được thường tụ Hàn-lâm, về làng ấy, nào, cũng có một phe muốn kiếm chuyện để tách, sau phải nhờ tới quan mới khuôn xếp xong. Từ đấy đã họ không dám không nhận cái sắc sắn Triều-đình, song xem ý họ chỉ theo vào cánh cụ Tế, và cụ Ấm trong làng, chứ ông Hàn thì họ chẳng coi vào đâu cả. Nhưng khi có cỗ bàn như hôm ấy, giá phải nhờ cụ Tế, hoặc cụ Ấm thì đã hai cụ nhà thanh bạch, mà nam phụ lão ấu cũng kéo nhau đến làm giáp khắp mặt, chứ như nhà ông Hàn, thì đến tên sông đình cũng không thèm đến.

Nhân nói chuyện, lại bỏ rằng cũng trong làng ấy, có một bà Chánh đi giang hồ hơn ba chục năm giới, trở nên một nhà đại phú. Lúc trở về già, thấy chùa và đình làng gần bị đổ nát, xin bỏ tiền riêng để làm lại cho làng, lẽ thì mà dân làng nhất định không nghe. Không những thế mà thôi, từ nay trở nên giàu có, bà ta đã chịu khó mua chức làm, song dân làng vẫn cố ý không khiến thế nào ấy; nào lại có thế mà thôi, dân làng lại cố ý không khiến sẽ với anh em bà chánh ấy là người được bà chánh giúp đỡ cho ít lâu nay cũng đều khá giả. Những kẻ nghèo túng cố đi vậy ở đâu thì vậy, một đồng lọ cũng không vậy.

Xem những chuyện ấy, thì bà quan viên nhà quê, lắm nơi họ cũng bướng lắm thật. Cái bướng ấy không bỏ là hay hay là dở, nhưng xem mấy chuyện ấy mà ta nghiệm ra rằng ở chốn thôn quê cách sinh hoạt còn đơn giản, sự khẩu phần của các người còn ít, thì ra cái tinh-thần vẫn còn mạnh lắm, chứ chưa bị cái vật chất nó đè trên, và muốn mua danh giá ở chỗ thị thành này còn dễ, chứ ở chỗ thôn quê thì thật vô cùng khó thay.

Ty Chi.

Tìm được đất mới ở Nam-cực

Phi-hành thiếu-tá Byrd, hiện đương tham-hiểm bằng tàu bay ở miền nam một khu đất bờ ông nhận được cho Hoa-kỳ, và ông có đặt tên là *Marg-Byrd land*. Ông lại báo tin rằng còn tìm được mấy rặng núi nữa.

Quan tổng-thống mới nước Hoa-kỳ

Quan tổng-thống Hoover đã cử các quan trong tòa nội-các mới. M. Simson được cử vào bộ quốc-sự; M. Wilbur, trước chủ-trương bộ hải-quân, bây giờ được cử vào bộ nội-vụ; M. Charles Adams được cử vào bộ hải-quân; M. Mellon được cử vào bộ tài-chính.

MỘT CÁI GIẾNG PHUN NƯỚC NÓNG

Ở bên Pháp người ta mới đào được một cái giếng phun nước nóng. Đào tám tháng giời mới xong. Hiện nay mỗi giờ phun lên độ năm trước đồng nước. Nước nóng 24 độ. Khi nào sửa sang xong, thì trong 12 giờ, có thể phun lên 800 thước đồng nước, mà nước nóng 78.

Giếng đào sâu 634 m. thì đến một lớp cát đen, có nước nóng như thế. Người ta tính lớp nước ấy gồm từ ở Alsace và Meurse, và lan rộng mãi đến dưới đây sẽ Manche.

TIN VỀ CUỘC BAY TỪ PHÁP SANG ĐÔNG-DƯƠNG

Các phi-công Paillard và Le Brix đã xuống Bassorah buổi tối mấy hôm thứ năm rồi lên bay đi Karachi, thì đỗ tới đấy hồi 11 giờ sáng ngày thứ sáu.

Các phi-công Paillard và Le Brix có gửi điện tín báo tin rằng đã tới Karachi sáng hôm thứ sáu, bay cả thảy 14 giờ 30 phút. Các phi-công lại bay ngay đi Allahabub. Buổi chiều ngày thứ bảy các phi-công có thể tới Bangkok, và buổi tối có thể tới Saigon.

Sau lại có tin sau này:

Ban đầu không thể đỗ xuống Tan Son Nhất được, vậy sẽ đỗ xuống Biên-hoa để sáng ngày chủ nhật sẽ đi Tan-Son-nhất, các quan chức sẽ nghênh tiếp các phi công ở đấy.

Kuocq ngu'w mo'iq

Muốn viết chữ quốc-ngữ mà không thể đọc lộn dấu, muốn dùng các máy chữ mà viết chữ quốc-ngữ muốn dùng các máy sắp chữ mà in báo in sách quốc ngữ, muốn điện báo bằng chữ quốc-ngữ, nên sửa đổi như sau này:

Chữ ă, ơ, ư đổi ra a', o', u'
đ — d
d — y
ị — k

Còn năm dấu thì dùng năm chữ sau này mà viết cùng sau tiếng:

Dấu sắc	dấu huyền	dấu nặng	dấu hỏi	dấu ngã
q	f	j	z	w

Cái án mạng ở đường Huế

Lại bốn người nữa mới bị bắt là có chân trong bọn bị một tù : Cai d'Ha-Bình ở Nam-định, Phan-văn-Chiêu ở Ninh-bình, Hoàng-Trác ở Nam-định, Dương-ngọc-Thụy ở Nam-định. Quan Dự-thẩm đã xong để bắt tống giam ngay.

Hôm nay quan Dự-thẩm có hỏi những người chứng về việc ẩu sát M. Bezin.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	22 độ
15 giờ	27 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	11 . 30
nhì,	10 40
ba,	9 50
Thóc hạng nhất,	6 50
Bắp ngô	6 60

Giá bạc. — Kể từ ngày 23 Février 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 1 $ f. 30.

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* đến ngày thứ ba 26 février hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ hai 25 février.

Tàu [illegible] chuyển mang thư ở Pháp sang đã ở Tourane chạy đi Haiphong hồi 3 giờ sáng 23 février.

Đường từ Vinh đến Thakhek bị nghẽn. — Vì trận mưa to đêm ngày 21 mới đây, con đường từ Vinh đến Thakhek về chỗ kilomètre 111+900, bị đất một quãng dài 10m. mất hẳn cả bề ngang đường, sâu xuống độ 1m. Đường không đi lại được.

Cuộc khiêu-vũ tại phủ Toàn-quyền. — Hôm ngày 26 Février này quan Toàn-quyền sẽ mở cuộc khiêu vũ tại quí phủ từ 17 giờ đến 20 giờ, ngài có mời các quan chức và các thân hào Tây Nam đến dự.

Phòng bệnh dịch mùa. — Cần bố Hương-sáng có nghị định tuyên bố là sẽ dịch dịch mùa. Vậy các thứ tư 11 *tương-sáng* tiếu, sẽ phải thi hành các phương sinh về *phòng bị*.

Pardessus 4$ và 7$

Nhà DEMANGE Hanoi có rất nhiều pardessus kiểu đẹp lót suốt : Bằng dạ fantaisie 4 $ một, còn dạ đen thì 7 $.

Xin mời các quí-khách chiếu cố.

PHÒNG - THÁM - BỆNH
của quan
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thọ đệ nhất đẳng Bảo-chế hội viên.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tenon, Foch, Rothschild, Cochin-Paris-Ex-Chef (Ai-cập) Hanoi.
Ngoại khoa, bệnh-nghiệm, chuyên giải, bệnh về [illegible]
Thứ bảy bắt đầu hoạt động sở mới
[illegible]
KHÁM BỆNH : Mỗi ngày 2 giờ một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : [illegible]
Chẳng khám bệnh tại PHÒNG CHỮA BỆNH, VỀ [illegible]
[illegible]

Hội Việt - Nam thanh-niên — Quan Toàn-quyền mới thông tin cho hội V. N. T. N. rằng ngày mai chủ nhật 24 Février, ngài không thể đến thăm nhà hội quán được, khi nào ngài đến thì ngài sẽ cho biết trước. Vậy chiều nghỉnh tiếp quan Toàn-quyền hồi 11 ngày mai lại tạm hoãn đến khi khác.

V. N. T. N. kính cáo

Kỳ hạch tốt nghiệp tại trường Canh nông Tuyên-quang -- Kỳ hạch tốt-nghiệp trường Canh-nông thực-hành ở Tuyên-quang đã mở từ ngày 31 janvier đến 2 février. Hội-đồng sát hạch do M R bot là Kông-chính kỹ-sư chủ-tọa.

Danh-sách các học-sinh đỗ kỳ hạch lấy đằng thứ tự như sau này :

MM. Bùi-đình-Sang
Bồ-văn-Quan
Phan-công-Hiến
Ngô-thế-Tân
Trần-viết-Bảo
Công-khắc-Nhan
Bồ-quy-Thông
Lê-đình-Mãi

Tám thí sinh ấy, điểm số trung-bình được từ 12 trở lên, đều được lĩnh bằng Sơ-học Canh-nông tốt-nghiệp.

Bệnh đậu mùa --- Hồi 6 giờ tối qua, người ta thấy một cái *ca li*, bỏ ở ngoài hải sát gần cầu sông cái, khi mở ra xem, thì thấy một cái xác đứa bé con gái, chừng một tuổi, chết vì bệnh đậu mùa.

Lời cám ơn. — Không may nội-nhân tôi từ-trần, các cụ, các quan, các ông, các bà có lòng thương mến đi đưa đám, cho đồ phúng-viếng và gửi giấy chia buồn, chúng tôi rất lấy làm cảm-động. Vậy xin có nhời trân-trọng cảm-tạ.

Trong khi tang-gia bối-rối có điều gì sơ-xuất, xin các cụ, các quan, các ông, các bà lượng thứ cho.

Nay bái tạ

Quan-phụ : Tú-bộ-Thực
Ai-tử : Tú-bộ-Hứa, Tú-bộ-Thao, Tú-bộ-Thanh, Tú-bộ-Nùng, Tú-bộ-Lăng, cùng cả gia quyến họ nội họ ngoại.

VÌ VỀ TAY MÀ PHẢI BÁN
Auto Citroen B. 12, xe hãy còn mới, moteur tốt, mọi mới xe mới đi 12000 k. muốn xem xe, hay đi thử, hỏi M. Tourg, Pharmacie Chassagne Hanoi. 7.691

Sở máy nước cần đổ 1.200 thước đất đắt lấy ở bờ sông vào, vậy ai có muốn làm cứ đến sở ấy mà hỏi. Buổi sáng từ tám giờ đến mười một giờ. 7.688

Ngài ho dư ?
Vậy nên lập tức đến hiệu để tạo-chế **CHASSAGNE**, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẽ có thứ thuốc chữa khỏi tức-thì bệnh ho, ho gió, ho lao, ván vân, của ngài
Nên xem lời cáo bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư mới về thuốc **SIROP NORVAL**.

Ai mất xe đạp --- Một cái xe đạp không số, không hiệu, thấy bỏ ở trước cửa nhà M. Đoàn-văn-Ái, ở Yên-phụ, vậy đã đem nộp sở Cảnh.

Những kẻ khốn-nạn. --- Một ông lão, tên là Phùng-văn-Tế, 56 tuổi, làm nghề phu xe, chẳng biết ốm đau thì nào, thấy nằm chết ở trên xe, vậy đã đưa vào nhà xác.

Cho thuê nhà số 48, phố Gia long, 63 $ một tháng. Hỏi Crédit Foncier. 7.682

CINÉMA PALACE
Từ thứ tư 20 đến thứ ba 26 février
OTHELLO (9 parties)
Tình hay, bài trí phong cảnh rất đẹp
Đào kép rất đông - Y phục theo lối cổ

FAMILY - CINÉMA
Tối thứ tư 20, thứ năm 21 và thứ sáu 22 février 1929
KIM-VÂN-KIỀU — TOUFOU- TÊ-NAM-GIAO
SÂN-NHIÊN-ĐÀI
Tối thứ hai, thứ ba, thứ tư và thứ sáu tuần lễ nào cũng có chiếu thêm Cinéma
Khai hát xong thì chiếu
Bắt đầu từ tối thứ ba 19 février chiếu phim ảnh bài kịch

Các ngài bệnh phong tình khi có bệnh đến nhà quan đốc tờ **[illegible]** sẽ được một ông thầy có giải trị, danh [illegible] trong nam.
Hỏi tại Hồng gửi, 33, Hanoi

Ngài nào có phiếu Đông Pháp, [illegible] muốn bán được giá cao nên nhà các Nhà-nước thời xin cứ viết thư hiệu 7 đồng.

Fonderie Tonkinoise
Hoàng-xuân-Lan
5bis Avenue Henri d'Orléans, Hanoi
(Ngõ Trạm, sẽ cầu kiệu Doanong)

Đổi chỗ ở

Thăm bệnh không lấy tiền

Trước tới ở nhà số 4 (trên gác) phố Julien Blanc, sau nhà thương Phủ-doãn (đối ngay với nhà điên) nay đã dọn sang số nhà 30 cũng đấy để. Hiện có làm thuốc, vậy ai muốn hỏi thuốc thang gì, mời người cứ lại, hoặc gửi thư cũng được.
Dương-năng-Tính

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Bội tín 985 đồng — Vũ-thanh-Cảnh, cai phu ở sở X-măng Haiphong, bị công-ti X-măng thua là bội tín số tiền 985 đồng, vậy đương bị truy nã.

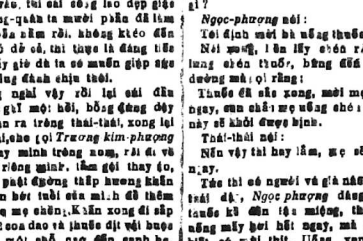
BẮC-NINH

Trộm. — Đêm hôm thứ ba vừa rồi nhà một bà Thừa huyện Võ-giàng (chồng mới chết) ở Sứ-hoa cạnh huyện bị trộm vào mở hòm lấy mất một tối khuyên vàng và 10 đồng bạc.

Bội Lim. — Hội chùa Lim năm nay không phải vào ngày chủ-nhật, lại thêm đương đông nhân lễ, mà người đi xe lắm đông. Chuyến xe lửa nào người đi cũng chật ních, hết giờ xe-lửa xe tay đi cũng nhiều. Người thành thị kể ấm tuyệt, mà năm nào bảy kéo đi là thế. Từ 12 giờ trưa cho đến hai giờ chiều đem lại càng đông tấm. Hai lại gần vào ngày phiên chợ cho nên người các nơi đều đua nhau đến xem. Trên nửi Hồng-vân người đứng đông nghịt, xem những bọn tám năm tụm ba, *quan họ làng ta la hời la hỏi*, cho đến lúc tà tà bóng ngả về tây, chị em ta mới đan tay ra về. Hội chẳng có gì lạ, chỉ có người xem nguyên, mà quan-họ thì năm nào cũng như năm nào cả.

Hiệu Bào-chế **MONTÈS**, 54, Phố Paul Bert, Hanoi

Hễ thấy ghê mình thì dùng ngay một viên thuốc Rascol là khỏi ngay bệnh cảm mà bệnh sốt rét rừng.

NAM-ĐỊNH

Cũng lại một cái chết khả nghi. — Hôm qua, vừa đăng tin cái chết khả nghi ở Vinh-yên, nay lại được tin một cái chết khả nghi ở Nam-định nữa sau này :

Ngày 17 Février vừa rồi, một người vợ lẽ người Khánh-lịch-thọ-Đường, số 194 phố Maréchal Foch, tên là Trần-thị-Dương 33 tuổi, quán làng Đặng-xá huyện Mỹ-lộc, không biết vì ốm đau hay thuốc men thế nào mà chết. Có người nghi là bị thuốc độc mà chết ; bởi vậy đã phải mang vào nhà thương mổ khám.

Cứ lời M. Ích-thọ-Đường nói thì vợ sẽ vợ lẽ ấn ở với nhau xem nay vẫn không có điều gì ; người vợ cả là người Tàu, tên là Lam-Shi thì ở Thái-bình, còn người vợ lẽ thì ở Nam-định, đối bên đối đãi với nhau vẫn không có điều gì chênh lệch cả. Hồi tháng décembre 1928, M. Ích-thọ-Đường sắng vợ lẽ đi Aloo bán thuốc bắc ; chẳng may vợ lẽ ốm ngã nước, phải trở về, thuốc thang chẳng khỏi, rồi chết. M. Ích-thọ-Đường và mấy thầy lang cắt thuốc cho thị Dưỡng đều đoán là thị Dưỡng vì bệnh nặng rồi chết, chứ không phải ngộ độc. Song cứ lời người con riêng của thị Dưỡng là Lê-Cam, 16 tuổi, ở Đê-lèn nói, thì nguyên ngày 7 février thị Dưỡng sắng chồng sau là M. Ích-thọ-Đường vào Thanh-hóa bán thuốc bắc, thị Dưỡng có tại vào Đà-lèn thăm con riêng là Lê-Cam. Lê-Cam thấy mẹ vẫn mạnh khỏe, không có ốm đau gì cả.

Đến ngày 15 février Lê-Cam tiếp được cái giấy thép của mẹ gửi cho nói là mới bị ốm nặng, liền ra Nam-định thăm mẹ.

Sáng ngày 17, Lê-Cam sắc thuốc đem cho mẹ uống, tai thấy mẹ nói dễ chịu, ngờ thấy đỡ đỡ chút. Kịp đến chiều thấy ốm lẩy thì vợ cả M. Ích-thọ-Đường bảo con gái là Chi-Bảo đem thuốc cho mẹ Lê-Cam uống. Lê-Cam thấy mẹ uống thuốc lẩy xong, thì kêu là hăng quá, là thuốc độc, chứ không phải thuốc bắc. Khi nói câu lẩy thì có cả Cai-Bảo, Tai-Quỳnh và người vợ cả M. Ích-thọ-Đường tên là Lam-Shi biết. Lê-Cam nói khi mẹ bắn uống xong thuốc lẩy thì nôn mửa ra, người đoán đi rồi chết.

Hiện quan thầy thuốc Nam-định là [illegible] Nguyễn-văn-Thụ có cho đơn thuốc thị Dưỡng uống để xét và để mổ khám tặng phủ thị Dưỡng thì nhưa thấy cái gì khả nghi là làm cho thị Dưỡng chết cả, vậy còn phải gửi lên sở thí-nghiệm phẩm chất xét lại.

HÀ-NAM

Bội tín 2540 đồng. --- Trần-ngọc-Đạo, 31 tuổi, quan làng Đại-Sảng (Hà-nam), bị người Khánh Tsan-Tsoui buôn muối ở Nam-định thua là bội tín của người lẩy 2540 đồng bạc, vậy đương bị truy-nã.

HƯNG-YÊN

Mất 20 tấn than. --- Đinh-viết-Phán, quản làng Cho đạo (Thái-bình) Yem-Man-Tcheal, ở Mông-dương (Quảng-yên) và Tsoi ong ở Monsay, đều là chủ tàuyền chở than cho chủ công ty mỏ-than ở Horgay can tội lén đào cản công-ty lẩy 20 tấn than, giá đáng 320 đồng bạc, vậy đương bị truy-nã.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Hội Đồ-thành hiếu-cổ. — Chiều hôm qua Hội Đồ-thành hiếu-cổ họp tại Khải-định bác-tàng viện. Ông hội-trưởng là M. Jabouille có hiếu quan Khâm-sứ Le Fol chứa danh dự hội-trưởng, vì ngày trước ngài cũng là một chân sáng lập viên hội.

M. Le Fol nhận lời và nói rằng may lại được gặp các bạn Tây, Nam cùng làm một việc chung có ích về đường sử-học và chính-trị thì vui *sướng* biết bao

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Tòa xử vụ thầy thông án cấp bạc ở Côn-lôn. — Hôm nay Tòa Nadaillat lĩnh tra xét vụ thầy thông dây-thép Lê văn-Thành ở Côn-lôn ăn cắp 7.000 đồng bạc rồi nằm trong hòm mà về Saigon, kể đã bị mà bị bắt đó.

Khi tra xét ra thì một bạn nó 2 người đồng ốn với thầy là tên Bảo ở tỉ vệ quốc-sự tại Côn-lôn và một người Annam làm thợ máy dưới tàu lo chở thầy Thành về Saigon, song người thợ máy lẩy lẻn vào cứu thầy.

Ông Na-dallat xét ra biết rằng thầy Thành không có làm quốc-sự chi hết, và thầy ăn cắp tiền nhà-nước là tại có bạc!

Ủ, thầy Thành lì tay có bạc lớn. Hồi còn ở Savannakhet (Lào) thầy đã thụ cái ở mới xin về Nam-kỳ rồi lại xin đổi ra Côn-lôn cho xa xôi để mà tránh các chủ nợ đòi hỏi.

Hồi thầy Thành đi Côn-lôn ai cũng không dễ để thầy tu hì làm ăn cho nó đủ tiền mà trả nợ, lẻ ra ở Côn-lôn người ta cũng có bạc lớn làm, thầy là một con sâu bỏ gạo, thầy vậy gay mất nên thầy cũng nhẹp sông như cả.

Vậy thầy xin đổi ra, định sẽ thua hoài mà thua hết tiền lương thì thầy bot tới liền nữa! Theo lệ thường thì nhà dây thép Côn-lôn thâu được 500 đồng thì phải đem nộp cho nhà nước, song thầy làm trùng làm trốc không chịu nạp số tiền đã thâu được kỳ đó mượn thêm mà đánh đồng có ăn chia được vài chục đồng, thì thầy lỗ không xong mà thua tới một ngàn đồng, bây giờ thầy mới sợ đó vì thương sánh.

Từ đó tổng số tiền thầy được số bạc 8.000 đồng rồi toa xếp mạu kế với tên Bảo mà trốn về Saigon, đặng ngày sau sẽ đi thông qua Xiêm mà ẩn mất. Ai ngờ taiên bất dung tàm về tới đây vỏ chuyện thầy phải bị bắt.

T. L.

Le PARFUM des HUMANITÉS
(Sô-Kỳ Thanh-Hoa)
Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Tòa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đủ chuyện, giá một quyển 2$ 00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1 . 00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé : 0$ 30 thứ 2$ 00
và 0$ 20 thứ 1$ 00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

No 211

Nhi-nữ anh hùng

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Kim phượng nói :

Làm trong... cốt ở mau lẹẹ, chứ không sốt ở sức khỏe, vậy xin mẹ cứ nói với nhà con nấu cho chị con đi ngay, còn việc nhà xin để một mình con trông nom cũng được.

Thái-thái sẽ mừng, lại nói với Hoàng, lấy-giải rằng :

Ba không cần phải quá lo, để tối hãy viết thư hỏi. *Long mới* xem hồn đến con gái lấy có thể ra trận được không. Nếu lấy phải nó người đần xuất, lấy gió sẽ cho *Ha-ngọc-Phượng* đi cũng không muộn gì. Nàng tôi còn ngại một điều là *Ngọc-phượng* từ khi về nhà tạ, vì phải lo trông nom việc nhà, không hỏi gì đến sách vở nghề nữa, sợ lại kém bằng đứa con gái lấy tài xin kể qua.

Ngọc-phượng bấy giờ ở phòng trong, nghe nói liền đi ra nói rằng :

Nếu chỉ lo cho con vì bề làm mà võ nghệ không được tinh như trước nữa, thì điều đó không khó, con chỉ diễn tập trong vài tuần, thì lại được thuần thục số lo gì. Sự làm thường chỉ sốt vì một điều là trong khi hai quân đối trận, mình nghĩ ra được mưu sao lại mới có thể thắng được địch-quân, chứ không phải chỉ vậy ở cái sức khỏe cần một người. Nếu đã có bằng đến con gái lấy, thì chỉ cần mỗi đứa tinh được một nghề, là có thể phá trận được. Nếu là sự cần phải dùng đến con ra, thì con xin đi đến Đặng-gia-trang, một là thăm sư-phụ con, hai là chỉ dẫn cho bốn đứa con gái lấy, chúng nó quả là thông minh, thì chỉ đàn sang sáu con học bằng cả dễ lắm, con sẽ dạy chúng nó hết, đem cái đàn sang ra trận so với sáu võ nghệ khác được việc hơn nhiều.

Lão-gia và thái thái nghe nói đều ra ý vui vẻ mà nói rằng :

Nếu con lại giúp được chúng con như thế, thì cha mẹ sẽ được yên lòng.

Lại nói chuyện thái thái hãy giờ đầu không phải lo nữa gì cho *An khâm* sai cả, nàng riêng mình vẫn quyến luyến, bấy lâu cách biệt, lòng nhớ thương hôm sớm khôn khuây. Cũng vì thế mà đêm hôm ngủ, ngày hôm ăn, mình là nữa yếu, lại nhân cảm thụ phong-hàn, chẳng bao lâu thành ra bệnh nặng. Cả nhà thấy vậy, đều lấy làm lo sợ, Hoàng-ân với cho mời thầy xem mạch bốc thuốc, còn hai người con đều tải sốt luôn nhau hầu hạ trong nom. Nàng luôn trong bảy tám ngày, thuốc bốc đã hết phương mà bệnh thế không bớt được lí nào, sau lại càng ngày càng trầm-trọng, Hoàng-ân dẫn là người trầm tĩnh, nhưng đến lúc ấy cũng phải rao lòng, chỉ cốt cách là mời mấy ông thầy thuốc giỏi đến bàn nhau rồi châm chước bốc giữ cho được ngày nào hay ngày ấy.

Nàng *Ngọc-Phượng* bấy giờ lo quá, nghĩ thầm, nếu mẹ chồng ta có mệnh vậy, thì cái công lao đẹp giặc của làng quân ta mười phần đã làm được bảy bảm rồi, không kẻo đến phải bỏ dở cả, thì thực là đáng tiếc quá, bấy giờ dù ta có muốn giếp sức nữa, cũng đành chịu thôi.

Nàng nghĩ vậy rồi lại cái đầu ngẫm nghĩ một hồi, bỗng đứng dậy mở màn ra trông thái-thái, xong lại khép lại, nhẹ gọi *Trương kim-phượng* đến thay mình trông nom, rồi đi về phòng riêng mình, lấm gói thay lo, đi đến phật đường thắp hương khấn vái, xin bớt tuổi cha mình để thêm tuổi cho mẹ chồng. Khấn xong đi sắp sẵn một con dao và thuốc đặt vật bước để vào một chỗ, cao đến canh ba, cả nhà ngủ yên cả, lại đốt hương khấn vái, vạch đùi bên tả ra, một tay kéo hắp thịt, một tay cầm con dao nghiến răng xẻo phăng một miếng thịt, cũng vì lòng hiếu phải hiệp, nên không biết đau. Cắt xong, tẩm miếng thịt bỏ vào cái bát, rồi lấy thuốc đặt và với buộc chỗ đau lại ; may là lúc ấy không ai biết, nàng liền cầm giấu miếng thịt vào trong tay, đi lau trên phòng, bỏ vào ấm thuốc, đổ thêm nước đun lên, rồi chạy vào hỏi *Trương-kim phượng* rằng :

Bây giờ bà đã tỉnh chưa ?

Kim phượng nói :

Bà đã tỉnh rồi, nhưng chỉ hỏi làm gì ?

Ngọc-phượng nói :

Tôi định mời bà uống thuốc.

Nói xong, lấy chén rót một lưng chén thuốc, bưng đến trước giường mà gọi rằng :

Thuốc đã sắc xong, mời mẹ uống ngay, con nhất mẹ uống chén thuốc này sẽ khỏi được bệnh.

Thái-thái nói :

Nếu vậy thì hay lắm, mẹ sẽ uống ngay.

Tức thì có người và giá nâng thái-thái dậy, *Ngọc phượng* đưa chén thuốc kề đến tận miệng, thái-thái uống mấy hơi hết ngay, mà không biết có mùi thịt. Uống xong nằm miệng, rồi nằm xuống nghỉ. Quả nhiên cái lòng hiếu của *Ngọc-phượng* cảm động được đến thần linh, nên thần linh bảo hộ, sau khi thái-thái uống thuốc vào rồi, trong người nghe dễ chịu, khí không đầy, đêu không rên, rồi nằm ngủ yên, hai người con đều thay lượt nhau trông nom, cho mãi đến hôm giờ đã sáng rõ rồi, thái thái mới tỉnh giấc dậy, hai người vội hỏi bệnh tình thế nào, thái-thái nói.

Tối hôm qua, sau khi đã uống nước thuốc lẩy, thì thấy bớt dần, bây giờ đã nghe đói muốn ăn.

Hai người nghe nói đều vui mừng quá, lại càng chăm chỉ sơm chắm thuốc thang, cả ròng mấy ngày lại được bình phục như thường. Khi thái-thái đã bình phục hẳn rồi, lại nghĩ đến việc của con, liền bảo với Hoàng rằng :

Long mới hiền ở Động gia-trang, ý tôi muốn cho *Ngọc-phượng* đi ngay đến đó, thu phục mấy đứa con gái lấy, nhờ bọn nó giúp sức *An long-mới* chinh phục bọn cường khấu, ngăn đi hiểu hộ, phòng tân yêu tăng, vạn nhất thế lực có to, cần phải thêm người ra trận thì lấy gió *Ngọc-phượng* sẽ giúp được một tay, mong sao cho chóng thành công, *Long-mới* sớm trở về nhà thì lấy gió lòng tôi mới yên được, vậy chẳng hay *Ngọc-phượng* có chịu đi không ?

Lão-gia nói :

Ngọc phượng khi nào lại không chịu đi. Lần này ra đi chẳng qua để hết rắn trước là chúc, hễ gặp yên thì vợ chồng nó sẽ trở về kinh sư đoàn, thăng *Kế đô ủ* ở nhà chơi với *Diệu tử*, để có *Kim-phượng* và vú hồ trông coi, vậy hà nên bắt *Ngọc-phượng* cứ gắp cho ra đi, không con chi mà ngại.

Thái-thái vâng lời liền cho gọi cả hai con dâu đến bảo về việc đi, *Ngọc-phượng* vẫn cứ ý muốn ra tay giúp nước cho chồng chóng được thành công, nên xin đi ngay và nói rằng :

Nếu vậy thì phải lập tức khởi hành, vì con cần muốn giếp mặt chồng sớm, để hỏi rõ tình thế quân giặc, nếu chậm e chồng con lại đi đến đánh quân rồi chăng. Phép dụng binh cần phải thần đến lên nơi, xem xét tình hình, rồi mới liệu định được. Hải Thiên-mục cách Động-gia-trang không xa, nếu cần ra, thì con có thể đến một mình đặng đánh giặc cùng được. Còn bốn đến con gái lấy, nếu về-nghệ còn chưa nó quá có cao cường, thì con sẽ có cách dùng được chúng nó, vậy xin đừng bà có vội lòng mến con.

(*Còn nữa*)

Do Võ Đại Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏng, 15 nhân-kinh
Mặt cẩ kim có chất óc-quang
BẢO-HẠNG 20 NĂM
Giá 11 $ 50
Bán sỉ hiệu:
A. PERROUD (Nhà xanh)
9, Bd Paul Bert, — HANOI

TA ZÚP TA

HIỆU TỐI BÁN BUÔN BÁN LẺ

1° Tủ bạc khóa chữ toàn bằng thep.
2° Máy remington viết chữ quốc-ngữ.
3° Ciment và đủ các thứ sắt làm nhà cửa cầu cống.
4° Bao gai, dây gai, bao cói, cũ có, mới có, đủ các hàng.

Xin quí-khách chiếu-cố,
ĐỨC-LONG-HIỆU
90, Phố Má-máy, Hanoi

"FORAN" Bán chiêu hàng "S.A.F."

FURAN

Standard, sơn đen 1 máy hãm, đủ đồ phụ, bảo hành 3 năm kèn thực tốt. 37 $
Hảo hạng sơn đen, 2 máy hãm đủ đồ phụ 35 $
Có « gên hạng nặng » và chắn xích 38 $

Bán tại: nhà M. DEBOLLE, 116, đường Quan-Thánh, Hanoi

Xin chú-ý đến hiệu chè Chính-Thái, Song-Hỉ chính hiệu

汪意正號正泰雙喜名茶

CHÈ HIỆU CHÍNH-THÁI
HIỆU CHÈ VINH-MẬU)
Số nhà 144, phố Khách, Nam-định.
Số nhà 25, phố Hàng Ngang, Hanoi.
Số nhà 21, phố Đồng-khánh, Hải-dương.
Ở các tỉnh Nam-kỳ và Bắc-kỳ đều có nơi phải-hành.

Năm 1926, tỉ trình Thượng-bộ nước Pháp xét sổ, và dùng kiểu-bài thưởng tiền làm đấu-xảo, sực-vì khác không được giá mua. Giấu dây công-tử nhiều quán vô-ế, chế ra hạng-nhứ giả, trác dụng danh-hiệu của bản-hiệu để lừa đối và mưu lợi. Vì thế bản-hiệu mới cải dụng cái giấy hiệu dán ở miệng cao cáo, cách thức rất là tinh-tế, để phân biệt với hàng chè giả mạo, xin mời quí-khách để ý đến cho.

NHÀ GIỒNG RĂNG

TRẦN-QUANG-MINH

Bản-hiệu lập tại phố hàng Bông-Lợ số nhà 199 Hanoi, đã lâu năm chuyên về nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng trắng, đen, vang, bạc; nhổ răng, chữa sâu răng, và răng răng lên đều trắng, răng lệch lạc chữa lại cho đều nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, tỉ mỉ sạch đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nó cũng như răng thật không bận tiền gì cả.

Nay bản-hiệu kể ra ỷ thể giá lương dùng tạm như sau này,

RĂNG

Vàng một cái	6p.00
Bạc một cái	3p.00
Trắng một cái	5p.00
Sen một cái	3p.00
Đen đánh trắng một bộ	5p.00

Giồng nhiều có hạ giá

Các quý khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm hoặc hỏi han điều gì bản-hiệu xin hoan nghênh tận-tình ạ, cất nghĩa minh bạch, và cam đoan làm nếu được như ý.

Các quý khách ở tỉnh khác xin mời đến quý-tiện làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về, bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi làm và giá nhẹ ngay.

Kính cáo
TRẦN-QUANG-MINH
Ouvrier Dentiste
152, Rue du Coton — Hanoi

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

Mỗi lần xin 0$10 một lần

Nhà cho thuê
(Maisons à louer)

Muốn thuê một cái nhà to hoặc hai cái thông luôn để vừa làm nhà giấy vừa làm nhà ở, có đủ nhà bồi nhà bếp và sân rộng để lấy chỗ làm nhà kho. Hỏi tại nhà báo. 7.695

Xe ô-tô
(Automobiles)

Muốn bán xe ô tô « Peugeot » 10 mã-lực, chạy rất tốt. Đủ đồ phụ-tùng, đóng sơ-cua thấp đặt. Giá rất rẻ.
Hỏi tại 77a, đường Quan-thánh. 7.696

Đồ-đạc
(Mobiliers)

VÌ TA THẾ MÀ BÁN

Một phòng thờ cao các bà tại phố Paul-Bert — Có cả máy uốn tóc — Và sắt nhiều hàng hóa. Hỏi tại nhà báo. 7.673

BÁN RẺ HƠI GIÁ

Đồ bày buồng ăn bằng gỗ lát. Đồ bày buồng khách bằng gỗ giẻ cẩ 8 thứ. Giường bằng lèn bằng gỗ giẻ, có lò so, 2 đệm, 2 gối, mùn, 2 cái giường 1 người nằm đồ bộ bằng gỗ giẻ, 1 cái giường trẻ con đồ bộ bằng gỗ sến, 1 cái tủ hòm rất to có gương rộng 1 thước tây, 2 tủ thường, 1 cái tủ 1 cái thùng tắm 1m bằng kẽm, 1 cái 1 cái tủ điện, 1 cái quạt máy để đèn quạt to quạt bàn một cái quạt máy để đèn, 1 cái lọc nước, 1 cái giường gỗ, 1 cái tủ để đồ sắt, 1 cái bàn giấm mặt, 1 cái bàn giấy, 1 cái bằng đèo. Bán giá rẻ, tòa vào xem.
Hỏi tại: 48 Bd Francis Garnier, ngày nào cũng từ 2 giờ đến 4 giờ chiều. 7.689

Tìm người làm
(Offres d'emplois)

Cần hai người Opérateurs cours đi Sud-Annam. Muốn hỏi gì lại 21, Rue Jean Soler mà hỏi. 7.692

Tìm thầy dạy học
(Leçons)

Dạy học và giảng giải lại bài vở chữ tây. Dạy học để thi lấy các văn bằng bản-xứ và văn bằng tây. Nữ giáo sư có văn-bằng chuyên dạy.
Hỏi tại số 1 phố hàng Bâu và ngõ hàng Bún. 7.694

Tôi có thằng em giai tên là Phùng-văn-Lư năm nay 15 tuổi người thấp thấp bạn chân to, đi vòng kiềng, và ngón tay giữa, ở về tay trái thối một mòng tay, no chót dại làm đều không phải nên sợ me tôi đánh mắng, nên nó đi từ hôm mùng 3 tháng giêng ta. Vậy xin ông bà nào gặp, biết nó ở đâu, hay có nuôi nó, xin làm ơn mách bảo dùm hay viết thư cho tôi biết, thì tôi xin cảm tạ vô cùng.

Thư gửi cho
Monsieur Phùng-buuw-Bnoz
Village lèn-minh-thương
Canton de Phu-Tho
7.681

Tên tôi là Đoàn-văn-Uyên, giáo-học trường Cam-giá. Gia-khánh. Ninh-bình có đứa con trai lên năm lưỡi, năm người hơi béo, cao độ 0m70, một dái, da ngăm ngăm đen, răng sún, cổ dụt, đầu to, tóc cúp ca-rê, trên đầu và trên cổ những mụn lấm tấm như mụn nổi, mặc áo lót xanh, quần trúc bâu, vẫn gọi thằng cu.

Nguyên hôm mồng tám tháng giêng ta, tôi ở gare Trịch-xuyên vào Ninh-bình chuyến xe hỏa năm giờ rưỡi, lúc xuống gare Ninh-bình có một người dân bà độ 30 tuổi lảo bế bộ xuống gare tôi bế đi mất.

Vậy tôi có mấy lời bà-cáo, hễ ông bà nào biết cháu ở đâu mà mách bảo dùm, hay mang đến tận nơi, tôi xin hậu tạ và chịu tiền phí tổn hết mọi khoản.
7.690 Đoàn-văn-Uyên ký.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng nên thành ra một thứ thuốc rẻ giả. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu

Giá tiền: 1$20

Pommade Ribal

Làm cho tẻ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
11, phố Paul-Bert, Hanoi

Thuốc PEPTO KOLA ROBIN

(Peptone, Glycérophosphate et Kola)

Là một thứ thuốc rất bổ không thuốc nào bì kịp, chẻ riêng cho những người ăn không biết ngon, ngủ không yên giấc, hay là mệt nhọc khi làm công việc gì.

Thật là một thứ rượu thuốc mùi rất thơm ngon.

Mỗi khi ăn cơm xong uống một cốc nhỏ rượu này thì chóng lại sức.

Có gửi bán tại các hàng thuốc

XIN NHẬN KỸ LẤY HIỆU:

LABORATOIRES MAURICE ROBIN

13, Rue de Poissy, Paris

VÀ ĐỪNG MUA THUỐC NÀO KHÁC CẢ.

NÊN GIỮ ĐỊN CẦN THẬN

Đã đến giờ các ngài phải dùng thuốc rồi

Thường thường các ngài không biết đúng giờ mà vì thế cho nên các ngài chẳng theo đúng những cái chỉ-bảo của quan thầy thuốc hay là những đơn kê ở các vị thuốc của các ngài.

Vậy các ngài hãy nên dùng thuốc của

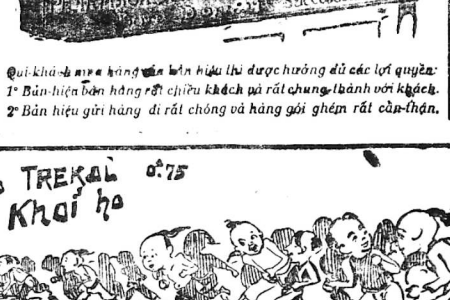
Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Chàng Tiền

HANOI

Vì ở đây chẳng những bán thuốc cho các ngài mà thôi, mà lại còn biếu thêm cho các ngài những quà như là:

Đồng hồ báo thức hay là một thức quà gì trong biết bao nhiêu thức quà của bản-hiệu biếu các ngài về giịp tết này như những bút máy, nước hoa, hộp đựng thuốc lá, rượu mùi, vân vân.

Qui-khách nào hàng của bản hiệu thì được hưởng đủ các lợi quyền:
1° Bản-hiệu bán hàng rất chiếu khách và rất chung thành với khách.
2° Bản hiệu gửi hàng đi rất chóng và hàng gói ghém rất cẩn-thận.

Tết đến sau lưng

Đông qua xuân tới, là là tết đã đến sau lưng. Trăm cảnh đã hồi xuân, khiến cho tấm người càng thêm vẻ đẹp xuân, ngon gió xuân, trong dám hoa xuân, uống một chén chè Kim-Thái mà thưởng xuân, tri thật là cảm tình chan-chứa, không những thế trong mùa xuân mà lại dùng chè Kim-Thái làm tặng phẩm thì lại càng qui-hóa nhã-nhặn biết bao.

Chè Kim-Thái có nhiều hạng kẻ sau này:

Đại-hồng-đào Bạch-kê-quan, Chính-liên đặc, vân vân. Còn nhiều kẻ không thể xiết, giá cả phải chăng.

Các liệt-quí sẵn lòng chiếu cố bản-hiệu nhất luật hoan nghênh.

Bản chủ-nhân cẩn-bạch
3 Cantonnais Hanoi téiép 480
140 Rue Chinois Haiphong téiép 272

NÊN CHÚ Ý

Các ngài có xe auto nhờ vỡ kính đằng trước hay bên cạnh (pare-brise ou portière) thì nên lại hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA, ở phố hàng Gai, số nhà 7, Hanoi. Hiệu ấy sẽ thây ngay kính mới rất trong và tính giá rẻ lắm.

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert, Hanoi.

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại còn lợi nữa, vì răng nó không thấm nước, nó khó mài cho nên dùng được đến hết, không phí phạm chút nào.

Trong nhà trong cửa
ai ai
cũng phải có sẵng
THUỐC HƯƠN
PASTILLES
VALDA
dùng Khi có con nít đi học,
Khi có ông già bà cả ra vô.
Cũng có người phải đi ra.
tới sở làm.
THỈ ĐEM THEO TRONG MÌNH
hoặc ngậm cho tiong cổ thong hơi
Khỏi bịnh.
hoặc ngậm mà trừ bịnh,
như khi sổ mũi, đau cổ, mệt thở,
ho đam, tức ngực, vân, vân.
MÀ NHỚT LÀ PHẢI NHỚ
dùng lấy một thứ
THUỐC HƯƠN
PASTILLES
VALDA
mà thôi
hãy dùng trong hộp
có tên nhãn phải có hiệu chữ
- VALDA -
MỚI THIỆT PHẢI

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Bệnh thiếu máu, nay nhiều người công để biết nước có chất sắt là một thứ bổ ích cho họ, nên họ bắt chước mà uống những thứ sắt chế đủ rồi bỏ ngâm vào bình dựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc vợt sắt ấy ngấm vào trong thân thể được thì tự phải chế làm ra cùng giống như người ta đã tìm ra cách lọt của sắt vợt chế lẫn với thuốc để ngấm vào thân thể. Dragées Rabuteau (hiệu đầu nai) được là công-hiệu là lùng.

Chỉ uống vài lọ, đủ ăn thấm thía, sức lực dồi dào, khỏe mạnh là lùng, trong mình bệnh khỏi.

Bổ uống để tiêu và tại khỏe mạnh như

MỚI ĐẾN

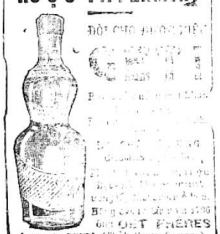
Nhiều đĩa hát đẹp « VICTOR »

Số 43.419	— 43.542
43.486	— 43.619
43.494	— 43.618
43.422	— 43.625

Hỏi mua ngay ở : ETABLISSEMENTS INDOCHINOIS, 58 Rue Paul Bert, Hanoi, sẽ gởi bán cho các ngài một bộ đĩa hát rất đẹp

RƯỢU PIPPERMINT

ĐỘC CHẾ
ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thảo rất ôn hòa chọn rất kỹ-càng nên có đủ các tính chất bổ rất thần-hiệu để dùng cho hàng trước là trẻ nhỏ đều ưa thích

BỘ
HO GÀ
CHÍY (Cảm thiên-thời)
HEN

vì Nó lợi là thầy các chứng bệnh vì khí-quản.

Điều cần nhớ: Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, người những bệnh kể trên.

Thuốc SIROP NOFAL rất cho những người có tuổi cần dùng luôn luôn.

Bán tại hiệu Bào-chế :

CHASSAGNE
Ông LAI-GIA và LAGAZE
Bào-chế sư phải bang, kỹ nghệ
59, phố Paul Bert, Hanoi
Giây nói số 48

Agents à Annecies en Europe
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie Succ
Rue Tronchet, PARIS
Tél. [illegible]

Nhà Bản-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, chủ-nhật, thứ năm mỗi [illegible] bản từ 7 giờ sáng.

Faites aux lecteurs et Lectrices
LIVRES PORTUGAIS DE [illegible]

[illegible]
Lớp tự-học toán, và thương-[illegible]
ở phố [illegible] Rue Paul Bert, n° [illegible]
Giây nói số 58

[illegible] ĐỂ BÁN

GNO KOLA COCA. — Rượu bổ cho những người làm việc [illegible] dồn lực ở óc Một lọ . . . 2$ 50
Trước khi ăn cơm nên uống một vài cốc con.

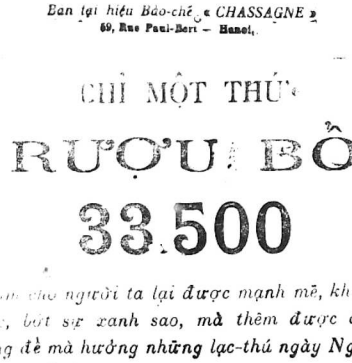
FLUIDE HISTOGÉNIQUE. — Thuốc nước. Một chai . . . 2$ 00
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — Thuốc hạt. Một [illegible]
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh [illegible] và các bệnh [illegible] phổi hai lăng, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — Thuốc trị bệnh hao máu xanh xao rất là thần hiệu. Mới lúa trước khi ăn cơm [illegible] uống 2 hay 4 muỗm. Một chai . . . 1$ 50

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. Một chai . . . 0$ 50

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về [illegible] sẽ trả lời ngay
Tiền gửi hàng phải người mua phải [illegible]

Cách thức tra thuốc COLLYRE JAUNE

Bán tại hiệu Bào-chế « CHASSAGNE »
59, Rue Paul-Bert — Hanoi.

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai : **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

[illegible]
Phố Paul Bert — Hanoi
Mọi thứ [illegible] ĐỒ MAGASINS CHARTIER

Hai thứ xe đạp hảo hạng

MÊM MẠI
VỮNG BỀN
NHẸ NHÀNG

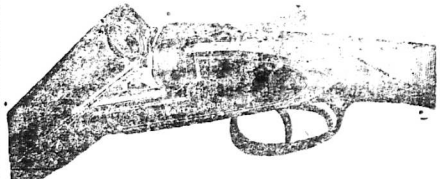
« MORO »	
Xe đi đường dài, 1 máy hãm . .	35$
Xe du lịch 2 máy hãm . .	40$
Xe thi	48$
Xe các bà. . . .	41$
Xe trẻ con . . .	35$

« CLÉMENT »	
Xe đi đường dài, 1 máy hãm . .	50$
Xe du lịch. 2 máy hãm . .	55$
Xe thi.	70$
Xe các bà. . . .	75$
Xe trẻ con	52$

HAI THỨ XE
HẢO HẠNG
GIÁ HẠ

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

DELSUL ET DESCHAMPS
76, Rue Jules-Ferry, Hanoi
Súng [illegible] Đại-lý [illegible] Winchester
MUỐN MUA TẬN TRỤ BỈ RẺ HƠN CẢ [illegible]

Certifié l'insertion
Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn
Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường.
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm.	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng.	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng.			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

N° 3579 du 24 Février 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 17 (*Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 23 Février 1929*) Mỗi số : 1 xu

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur, 68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ

Annonces le c/m. 0$60
Réclames — 1.00

Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

BẬN QUẦN ÁO TÂY

Những người Việt-Nam ta mà bận quần áo Tây thì là lấy tiện, lấy đẹp, hay là có ý-nghĩa gì không?

Cái vấn-đề tầm thường như thế, mà nó mênh mông như biển. Ba mươi năm về trước thì ăn bận quần áo Tây có cái nghĩa biểu lộ tấm lòng qui-phục Âu-tây văn-hóa, mà theo cả từ cách ăn-mặc; lại có cái nghĩa lấy hình-dạng cho giống người qui-quốc, để ra vào chỗ cửa công cho dễ lọt. Những người đi làm việc Tây thời ấy, mà ăn-bận quần áo Tây, như ông thông Lượng, ông thông Mẫn (phán Tiên), thì thường được ông Tây yêu, đi đâu cũng lọt, mà những ngày hội-hè có thể luồn vào đến tận chỗ qui quan đứng, phụ lít không đánh đập, không đuổi ra. Thời ấy cũng phải có quả-cảm lắm, mới dám bận quần áo Tây, bởi vì đề răng trắng, hủi tóc, là việc rất khó, mà rất trái tục thường của nước ta. Con nhà có giáo-dục ngày xưa, cần phải có phong-dạng nho nhã, răng cho đen, tóc cho tốt, đi hỏi vợ người ta mới gả.

Về sau vì ở các học đường các học-sinh đua nhau ăn bận theo một kiểu, rồi kế đến lại có cái phong-trào ở Trung-quốc chán sang lấy âu phục làm cách hình thức nghĩa duy-ân, dần dần ai nấy coi sự dùng âu-phục là thường. Đến bây giờ là một việc tuy-tiện, không có ý nghĩa gì nữa cả. Muốn tìm xem việc bận quần áo Tây có ý nghĩa gì không, phải xét ở những hạng người không phải vì tiện, vì sắm sửa rẻ hay là đắt, mà theo cách ăn-mặc Tây, hay là giữ cách ăn-mặc ta.

Như là các ông, trước vẫn ăn mặc tây, sau ta làm quan ta, hoặc được phẩm-trước Nam-triều ban cho, mà từ ấy không bao giờ dùng đến quần áo tây nữa, những ông ấy thì có một tâm-lý riêng. Nửa là duy-trì phong hóa nửa là để tiện việc giữ trật tự đối với quan trên. Ông quan đối với dân, còn cần phải có một thứ nghi-vệ riêng, như ngồi sập, tựa khiu lên gối xếp, hút thuốc lào xếp vàng được cho người ta lậy, cử chỉ khoan-thai, nói năng đà-đận, toàn là những cách không hợp được với quần gọn áo vắn. Giữ trật-tự là đến trước người trên phải chắp tay, cúi đầu, có khi phải lạy, những cách ấy cũng không hợp với quần gọn áo vắn.

Cũng có ông, hoặc vì học vì lái, đã thành-danh hiển-đạt, vua biết mặt, chúa biết tên rồi, quí-quan lại cũng đã công nhận cho là bậc vĩ-nhân trong Việt-nam xã hội, thì nhứt định giữ cách ăn mặc ta, để tỏ ra rằng, tôi đây chính là người Nam-việt. Thôi thời vậy cũng là một cách chen vai trong cái trường đua nhau quảng cáo của các dân tộc, chớ khi nào có cách khác cao hơn.

Ăn mặc tây, có người coi là một cách lấy cái hình-dáng chung của người ta trong thế-giới; mà cái hình-dáng chung ấy hiện bây giờ là hình-dáng người Âu Tây. Thế-giới ấy là cái thế giới khỏe nhứt, khôn-ngoan nhứt, có tư-cách tranh chiếm lấy những địa-vị hay nhứt ở trong nhân-loại. Người khôn đi trong thiên hạ phải tiện nhìn người, mà không để cho người nhìn ta. Trừ ra những kẻ phải lợi-dụng những cách kỳ khôi, và cái tính hiếu-dị của người ta làm cách sinh-nhai, như là kẻ đi làm trò xiếc.

Đứng về cái phương-diện thể-dục, thì nói rằng quần áo Tây nó cứng-cáp, khiến cho người ta đứng ngồi đi lại phải luyện cho gân-cốt ngày-thường, không dùng được những cách ngã-ngốn buông thả, ta cho là thảnh thơi, mà thật thì nó khiến cho người ta lười-biếng mất cả nghị-lực. Trong cách giao-tế, đã nghiệm ra những người trán cao minh thẳng, có cái năng-lực khiến được kẻ khác phải vì-nể, hơn là những người nghiêng cổ cúi đầu, mà ăn-mặc quần áo cứng thì để luyện được cái thói quen thẳng lưng ngửa mặt.

Xem như đó thì trong cách ăn mặc của ta, cũng nhiều ý-nghĩa. Không nên khen ai là phải, không nên chê ai là trái.

V.

Thủy tai ở Hy-lạp

Thủy tai ở Hy-lạp, nhất là ở Macédoine dữ dội lắm. Nhiều miền lớn bị ngập. Nhân dân sợ hãi, cần cứu với các quan. thì các quan dùng tàu bay và bè nổ hết sức chở lương đến cho. Mùa màng và súc vật tổn hại rất nhiều, ở các tỉnh khác, tình thế cũng khó lắm. 150 gia quyến gần chết đói. Khắp các nơi có tin về cầu cứu

HÀI ĐÀM

Mừng năm mới

A — *Năm mới mừng bác thăng quan tiến chức, cuốn năm bác gái đẻ con trai.*

B — *Ấy chết ! Bác mừng thế thì tiền đẻ không dám bái lĩnh.*

A — *Sao vậy ? Tôi tưởng bác mới làm bạn với bác gái hồi tháng chạp này, bây giờ tôi mừng cuối năm để con trai thì là câu mừng hợp thời lắm chứ ? Sao bác lại từ chối ?*

B *Nào có phải tiền-đề dám từ chối đâu. chẳng nói giấu gì bác. Cưới thì cưới ngày tháng chạp này thực, nhưng ơn trời mợ cháu đã có mang được làm tháng rồi, nếu bác mừng mãi đến cuối năm mới đẻ con. thì thành ra mợ cháu chửa-trâu (1) mất.*

Sông-Châu, Phạm-văn-Tôtq

(1) Tiếu chửa 16 tháng.

Một câu chuyện về việc cấm rượu ở Hoa-kỳ

Các nhà tân thành việc cấm rượu ở Hoa-kỳ nhiều khi khắc nghiệt một cách không ai ngờ đến. Không những họ tẩy chay rượu, mà họ lại tẩy chay cả cái chai đựng rượu nữa.

Người ta kể chuyện mới đây nhân việc tu phục cái nhà của một vị công thần trong cuộc chiến tranh độc-lập, hội liên-hiệp các bà hô-hào việc cấm rượu có ủng-chuẩn một khoản thỉnh-cầu nhà kiến-trúc đừng bày trong nhà ấy một cái chai hoặc một lọ gì có thể làm gương xấu về việc uống rượu cho bọn thiếu-niên được. Cả đồ đựng nước cũng phải dáng cái bình riêng, chứ không được dùng chai.

Sản mẫu cuộc cách-mạnh nước Thổ

Ở nước Nga người ta rất sùng bái Mme Breklowskine mà gọi là tổ cuộc cách-mạnh.

Người Thổ-nhĩ-kỳ thì sùng bái Mme Habde Ebid Hanum, họ cho là sản mẫu ra cuộc cách-mạnh nước Thổ.

Nữ lưu có bà theo học nhà đại học trước tiên. Đến năm 1908, vẫy ra việc cách-mệnh, thì bà là lãnh-tụ đảng thiếu niên. Đến năm 1900 bà trúng cử nghị-viên ở d'Angora và được tôn làm lãnh-tụ một đảng.

Sau vì bất bình với Mustapha Kemal bà phải lánh ở Londres. Tuy vậy, Mustapha Kemal nói đến bà bao

Một tin về tướng Abd El Krim

Người đầu đảng khởi nghịch ở Maroc ngày trước là Abd-El-Krim bây nay vẫn bị đày ở làu Morhange, gần Saint-Denis, ở đảo Réunion.

Cả bầy vợ, và sáu con ông cũng đến ở đây. Ngoài già con người em ruột là Mohammed, người em họ là Amghar, và một người bạn cố-tri là Hassen cũng đi theo đến, ngày ngày đánh cờ hoặc đạo chơi với Abd-El-Krim.

Bấy nhiêu người đều bận quần áo Ả-rập cả, chỉ có Mohammed là bận quần áo tây mà thôi. Các con của Abd-El-Krim thì đi học ở trường Lycée tại Saint Denis. Có người đến thăm hỏi Abd El Krim có sung sướng không ? thì Abd-El-Krim trả lời : « Đã phải gầm còn sướng gì nữa ! »

Cái án mạng ở đường Huế

Từ ngày xảy ra cái thảm kịch này đến giờ, các báo Tây Nam ngày nào cũng phải có cái mục nay, đã không nghe được tin gì mới cũng phải bàn qua mấy câu.

Vậy từ hôm qua đến giờ cũng chưa có tin gì mới cho lắm, chỉ biết rằng những người đã phải lòng giảm vào để-lao mà bản báo đã đăng danh sách trước thì bị truy tố là kết thành đảng bí mật, nghe đâu gọi là hội Việt - Nam Quốc - dân đảng. Cái tin nay con là tin dồn chư cũng chưa lấy gì làm đích thực.

Cứ như công việc của phong Dự thám mấy hôm nay thì cái án mạng nay thanh ra hai việc khác hẳn nhau, một việc thường luật phạm, chính là cái án mạng nay và một việc quốc sự phạm là việc họp thành hội đảng bí mật. Nhưng sự thực thế nào hãy còn khó biết lắm.

Nguyễn-tán-Long có thực là thủ phạm hay không ? Đó là việc quan Dự-thẩm còn đang cứu-vấn, nay vì Tân-Long bị nghi tình cho nên phải truy tố vào tội giết người, mà người nay hiện có mợ phụ cho một công-tí con-su nào ở Nam. kỳ như lời mấy tờ báo Tây đăng mấy hôm nay không thì tòa-án cũng đề biết được, là có thể điện vào Saigon mà hỏi được đích thực.

Cái việc này lúc đầu đã tưởng là xét ngay ra sự thực được, nhưng xem ra mỗi ngày thấy lại bí-mật thêm. Vụ cái việc tình, có phải là quốc sự phạm hay kh... chưa có thể biết đích được.

Tại tòa Thượng-thẩm

Sáng qua, tòa Thượng-thẩm xét xử các việc sau này :

Ô-tô làm người bị thương. -- Nguyễn một chiếc ô-tô của công-ti Phạm-văn-Phí, làm một người tên là M. Lê-văn-Kiểm bị thương.

M. Lê-v-Kiểm kiện đòi 3 000 bạc bồi thường.

Tòa Thượng-thẩm xử rằng công-ti Phạm-văn-Phí phải bồi thường 800 đồng và chịu mọi khoản Phí tổn.

Ô-tô đè chết người. — Cũng lại một chiếc ô-tô của công-ti Phạm-văn-Phí đè phải chồng Mme Lê-thị-Huệ chết. Mme Thị-Huệ kiện đòi hỏi thường 5 000$

Tòa án Vinh phạt người sốp-pơ 3 tháng tù, Tòa Thượng-thẩm hoãn đến ngày 15 Mars 1929 mới xử.

Việc Mme Tin-lợi số 78 phố bờ sông; kiện M. Phạm-quang-Hương đòi 1.422 đồng bạc và tiền tối v như quốc lệ. Tòa hoãn đến ngày 1er Mars mới xử.

Xuân thủ đàm ân

Các viên chức sau này, đều được thưởng phẩm hàm về dịp xuân thủ năm nay.

HÀ-ĐÔNG

Hàn lâm biên tu (7-1) : M. Vũ-minh-Châu, nghị-viên, quản làng Thượng-xuyên thượng, huyện Phú-xuyên.

Tùng thất phẩm văn giai (7-2) : M. Nguyễn-Như, nghị-viên, quản làng Phương Canh, bát phẩm văn giai (8-1) : M. Đinh-Chinh, chánh lòng Sinh-dê, làng Thanh-oai.

Tùng bát phẩm văn giai (8-2) M. Trương-đôn-Mẫn, chánh tổng Bình-lang, phủ Tương-tín.

Chánh cửu phẩm văn giai (9 1) : MM. Nguyễn-Khuông, nghị-viên, quản làng Triều-đông, phủ Thanh-oai.

Ng-cung-Khang, chánh-tổng Thượng-trì, phủ Hoài-đức.

Lê đức-Mậu, lý-trưởng Dịch-vọng trung, phủ Hoài-đức.

Cù đình-Hanh, lý trưởng Đại-phùng, huyện Đan-phượng.

Nguyễn-thúc-Lạc, chánh hội Mai-dịch phủ Hoài-đức.

Tùng cửu phẩm văn giai (9-2) MM. Ng-trọng-Luận, chánh tổng, Đông-cứu, huyện Thanh-oai.

Đỗ-v-Trạm, phó tổng Trinh-tiết, phủ Mỹ-đức.

Nguyễn văn Giảng, lý-trưởng Dịch-vọng phủ Hoài-đức.

Vũ-duy-Chi, lý-trưởng Thịnh-đức-Thần huyện Phú-xuyên.

Nguyễn-khắc-Dương, lý-trưởng Tảo-dương, huyện Thanh-oai.

Nguyễn-văn-Phùng, lý trưởng Ngô-xá phủ Mỹ-đức.

Nguyễn-tiêu-Tiến, lý-trưởng Kim-bồi, phủ Mỹ-đức.

Đinh-văn-Giám, lý-trưởng Vạn-phúc phủ Mỹ-đức.

Nguyễn-văn-Thoại, lý-trưởng Sơn-đông, huyện Đan-phượng.

Hà-sĩ-Nguyên, lý-trưởng Lương-xá, huyện Chương-mỹ.

Tạ-bá-Chiêu, phó-lý Vũ-lang, phủ Thường-tín

Bùi-văn-Diệu, phó-lý Thủy-ôhủ, phủ Thường-tín.

Nguyễn-mạnh-Kiêm, phó-lý Mậu-lương, huyện Thanh-oai.

Nguyễn-quảng-Rịu Chánh-hội La-khê-nam, phủ Hoài-đức.

Phạm-Cơ. Chánh-hội Đông-phù, huyện Thanh-trì.

Vũ-đình Quỳnh, hộ-lại Văn-quán, huyện Thanh-oai.

Nghiêm-xuân-Bông, hộ-lại La-phù phủ Thường-tín.

Nguyễn-trọng-Giới, thư-ký Hoàng-mai, huyện Hoàn-long.

Lê-văn-Ký, thư-ký Kim-lâm huyện Thanh-oai.

Đào-đăng-Bưu, hộ-lại Ngọc-trúc phủ Hoài-đức.

Nguyễn-Thác, hộ-lại Nghĩa-lộ, phủ Hoài-đức.

Nguyễn-quang-Bưu, thư-ký La-khê-đông, phủ Hoài-đức.

Nguyễn-địch-Thẩm. lý-trưởng Canh-hoạch huyện Thanh-oai.

Tùng bát phẩm bá-hộ (8-2) : M. Đỗ-viết-Lộc, chánh-tổng Yên kiện, huyện Chương-mỹ.

Chánh cửu-phẩm bá-hộ (9-1) : MM. Nguyễn-danh-Mẫn, chánh-tổng Phù-lưu-tế, phủ Mỹ-đức.

Đặng-văn-Vân, chánh-tổng Phương-đình, phủ Ứng-hòa.

Vũ hữu-Bất, phó-tổng Tri-thủy, huyện Phú-xuyên.

Nguyễn-đình-Dé, lý-trưởng Thụy-ứng, huyện Đan-phượng.

Nguyễn-Toại, chánh-tổng Văn-la-thị. Thanh-trì. (*còn nữa*)

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng : 24 độ

Vấn đề tăng bổng cho các ngạch nhà nước

Quan Toàn-quyền vừa thông tư cho các quan thủ hiến các xứ và các quan thủ-hiến các sở Đông-dương rằng, ngài đã nhất-định tăng bổng cho các ngạch viên chức các sở Nhà-nước. Theo như lời thỉnh-cầu của các hội ái-hữu, thì sự tăng lấy được chia tư một phần nữa, song phải tăng dần làm hai năm, năm 1929 này một nửa, và sang năm được nốt một nửa nữa.

Đạo nghị-định về việc tăng bổng ấy hiện đang soạn tại phủ Toàn-quyền, chỉ nay mai thì quan Pasquier sẽ ký thôi.

Tiền lương phụ của binh sĩ khỏ xanh

Quan Thống-sứ vừa định khoản tiền lương phụ của các thợ-lại và lính kèn như sau này :

Các bọc-trò thợ-lại mỗi ngày 0p. 08, các đội và cai thợ-lại tháng chưa đầy ba tháng thì mỗi ngày 0p. 10, các đội và lính kèn 0p. 10 một ngày.

Tiền phụ cấp ấy được tính gồm với tiền lương phụ về thứ bậc của binh sĩ và hễ có nghị-định quan Thống-sứ cho thì mới được.

Một trường nữ công cho con gái Annam

Bà Pinson có lập một trường nữ-công cho con gái Annam. Ai có con muốn cho đến học cứ từ 14 giờ đến 18 giờ thì đến xin ở số 37 đường Puginier, Bà Pinson ở bên này đã lâu năm, rất nhiệt-thành với những việc ích cho người Nam, nay bà lập nên trường học này, thực đáng khen lắm.

Kẻ cắp cắt khay

Lúc 12 giờ trưa hôm qua Mme Ng thị Cả chủ hiệu Quảng-Tường ở phố hàng Bạc số 143 đi xe điện qua phố Bờ hồ. Khi xe đỗ có một đứa lên lại cắt mất hai cái khuy vàng ở nách.

May lúc ấy có một người mật-thám trông thấy lại túm ngay được đứa ăn cắp, tay nó hãy còn cầm hai cái khuy và con dao díp thật sắc.

Nó khai tên là Lê-văn-Tân 16 tuổi đã can án bốn lần về tội ăn cắp. Chuyện này nữa là năm thì tất nó phải đi biệt xứ.

Bốn phiên kêm nào thế ?

Nguyễn-văn-Vệ tức Xuân, 16 tuổi, ở Thái-hà ấp, thấy mang bốn tấm kêm, là của khả nghi, vậy đã bị bắt giam xét.

Sách học

Của Tân Dân Thư Quán đã xuất-bản

300 BÀI TÍNH ĐỐ	0$ 30
QUỐC-VĂN ĐỘC-BẢN C. E. và C. M.	0. 40
40 BÀI QUỐC-SỬ.	0. 40
LUẬN QUỐC-VĂN	0. 20
SƠ-HỌC YẾU-LƯỢC TOÀN THƯ . .	0. 40
POUR NOS JEUNES ÉCOLIERS (Lectures françaises, C. M. et C. E. (adopté)	0. 50
TẬP BÀI THI SƠ-HỌC YẾU LƯỢC . .	0. 35
PROBLEMES du Certificat d'études	0. 50
LÊN BẢY.	0. 12
VĂN QUỐC NGỮ TÂN-DÂN	0. 05
CHOIX DE DICTÉES EXPLIQUÉES (CE)	0. 35
CENT DICTEES du Certificat d'études	0. 40
40 MORCEAUX DE RECITATION FRANÇAISE, Cours Elémentaire	0. 25
Cours Préparatoire	0. 25
SÁCH DẠY NÓI TIẾNG TÂY.	0. 25

Đang đóng bìa :

Sơ Học Hợp Tuyển

là một quyển sách các cậu, các cô học sinh lớp Sơ-đẳng muốn thi đỗ bằng Sơ-học Yếu-lược rên có một quyển S ch 144 trang. Giá bán 0$ 35

Phường cướp giật

Nguyễn-văn-Mỹ, 15 tuổi ở số 9, ngõ Châu-long và Nguyễn-văn-Thịnh 17 tuổi, ở đường 27, cướp giật của một người Khách một cái túi tiền là 90 đồng, vậy đã bị bắt tống giam để xét.

Có khẩu bội tin

Nguyễn-thị-Nhương, tục gọi là cô Lan, làm cô khẩu cho một người đầm Hanoi Hôtel, bị chủ thưa là bội tin một cái hòm trong có đựng các đồ đạc giá đáng 100 đồng.

Ai mất xe đạp ?

Có một cái xe đạp, không biết là của ai, không có số. không có bánh trước, thấy bỏ ở góc phố Lucadou và Nouvelle, hiện đã đưa về sở cẩm.

NĂM MỚI BÁN ĐẠI HẠ GIA

Công-ty thuộc da ở Trung-khuê nhân dịp đầu năm mới annam muốn ban chiêu khách và chúc mừng các bạn hàng được ĐẠI PHÁT TÀI, nên trong ba hôm, kể từ thứ bảy là 23 tây cho đến thứ tư 27 tây nay sẽ mang ban giá thật rẻ các da làng vernis tốt nhất hạng :

Veaux vernies 0$90 một pied carré
Vachettes vernies 0.85
Năm mới xin mời các ngài chiếu-cố. 7.695

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Bàn việc bãi thuế thân ở thành phố

Quan Đốc-lý định đến ngày 28 février [illegible] đi bàn việc bãi thuế thân Annam và xem có cách gì thay vào không.

Thuế thân riêng của thành-phố Hanoi đã bãi đi từ mấy năm nay rồi, những người đã lấy thuế thân ở các tỉnh có qua Hanoi hoặc trú ngụ hẳn tại Hanoi đều được miễn thuế ở thành-phố ấy cả. Duy ở thành-phố Haiphong, bắt cứ đã lấy thẻ ở đâu rồi mặc lòng xưa nay hễ qua địa hạt thành-phố là phải bắt thẻ cả. Điều ấy ai cũng lấy làm ta-thán lắm. Nay quan Đốc-lý định họp các thân hào bàn về cái vấn đề ấy thật là phải lắm.

PHÙ-LÝ

Đánh người bị thương

Hồi 3 giờ chiều hôm 16 février, bản quán phóng viên là M. Phạm-bái-Cầm khi ra nhà bưu điện, đi ngang qua cổng đình Chân-cầu, thì bắt gặp tên Bùi-trọng-Nga, người làng ấy, cùng một lũ gia nhân chạy theo xe đánh bị thương.

Ngay lúc bấy giờ ông Phạm-bái-Cầm đã đi lấy giấy chứng thương, và ngày hôm sau có đệ đơn kiện tại tòa án.

Vậy chờ xem quan tòa xét xử ra sao bấy giờ sẽ lại đăng báo.

Tin Trung-kỳ

HUẾ

Việc làm pháo ở Trung-kỳ

Quan Khâm-sứ Trung-kỳ có thông tư cho các quan công-sứ các tỉnh như sau này :

Sự làm pháo người bản xứ là có nhiều điều nguy hiểm lắm. Vì rằng các người bản xứ không biết dùng bột thuốc đen thường mà làm cho nên họ làm pháo chỉ nhờ lấy bột thuốc bằng chất toan đ ê n tiêu (chlorate de potasse) mà thôi. Thứ bột thuốc như thế là nguy hiểm nhứt, không những vì nó nổ dữ lắm, mà nhất là vì chất nó không được bền chắc cho nên bột thuốc ấy có khi thình linh nổ lên dữ quá, nguyên cớ ấy những nhà cách-trí khảo cứu đã nhiều lần mà chưa rõ được ; và các nhà làm pháo bên Âu-châu phải bỏ thứ thuốc có chất không bền chắt như thế. Hướng chi ở bên Đông Pháp khi đất thường ẩm thấp thời thứ không bền chắc ấy hay có quan ngại nữa.

Bởi vậy ta phải nhắc lại các ngài nên chú ý khảo sát những thứ bột trong tờ thông-tư ngày 19 tháng 5 năm 1910, trong khi ấy lại có sao đ ê cho ngài một bản thượng-dụ ngày 9 tháng 4 năm 1910 nói về việc đó (đã đăng trong Trung-kỳ quan báo về năm 19.0 số trang 285-98

mà tờ thông tư và dụ chỉ ấy tưởng như bấy lâu không thi hành đến.

Phàm làm pháo thời buộc phải có quan trên cho phép mới được và các ngài nên kiểm sát cho nghiêm thiết để khỏi có những chỗ làm pháo trộm lén những sự cho phép, chỉ cho theo cách đặc biệt mà thôi để cho khỏi có thiệt hại đến các nhơn dân hiện bây giờ nhờ lấy nghề làm pháo mà sinh lý rồi sau dần dần có thể cấm hết cả.

Tôi nhớ các ngài chiếu tờ thông tư này mà tuân hành, và lại những phương pháp các ngài nghĩ làm và những thật hiệu sẽ có trong 5 tháng nữa ra thế nào các ngài cũng phải tư trình để tôi biết.

Tin Nam-kỳ

SAIGON

Xe lửa cán một người đàn bà ngã xuống rạch chết liền

Vừa rồi, xe lửa chạy khúc Govap-Thudaumot có cán một bà già ngã xuống rạch chết liền. Cứ theo lời ăn kết thì lối đó về cho bà già vô phước ấy.

Nguyên cái cầu bắc qua rạch này để riêng cho xe lửa chạy mà thôi nhưng nhiều người muốn đi thâu đàng cho mau nên phải đi băng qua cầu ấy. Chuyến xe lửa số 79 vừa chạy đến, người coi máy thấy có một bà già đang đi giữa cầu liền thổi súp lê nhiều lần mà bà già ấy không nghe nên xe chạy đến thắng không kịp đi bà ngã nhào xuống rạch.

Xe lửa ngừng lại có một người bộ hành nhảy xuống rạch mà vớt bà già lên được thì đã chết rồi, xét thấy bà thì thấy có hai vết trên đầu quá nặng nên bà phải chết liền tức ấy, xét ra thì bà già vô phước đây tên là Trần-thị-Kiệt 71 tuổi có bệnh điếc.

Sở sen dầm Gia-định khi được tin này lên lấy án kết tự sao xảy ra xu này thì cho là lỗ tại bà già Trần-thị-Kiệt.

Đó cái gương trước mắt cho mấy người bộn ba sợ mất ngày giờ mà đi bằng qua các xe lửa xe điện.

VINH-LONG

Xe hơi cán chết người

Mới vừa rồi bà Bùi-Dinh, ở Vĩnh-long về Mỹ-tho, đi bằng xe hơi hiệu Renault số A. 1740, Nguyễn-văn-De cầm ta bánh, xe đương chạy trên con đường Quản-hạt số 15, phía tay mặt vào khoản 10 giờ ban mai, thình lình có một người đàn ông ở phía tay mặt chạy ngang qua đường phía tay trái, người sốp phơ thắng xe không kịp mà tránh nạn nên nhất cán người đàn ông 5v. xe hư tích nơi ốc.

Bùi-văn-Ký tới nhà thương Mỹ-tho nhờ quan thầy cứu chữa nhưng vô ích, Bùi-văn-Ky tới nhà thương cách hai giờ đồng hồ chịu không nổi với thương ích đã bỏ mạng, người sốp phơ Ng.-văn-De đã bị bắt giam chờ ngày phán xử.

Nếu cứ theo trên mà nói thì không tội lỗi gì, vì xe đương chạy mà chạy ngang qua đường, thì dầu cho cầm bánh cũng phải cán, huống gì là Nguyễn-văn-De mà tránh cho được.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : O hello.
Cinéma Tonkinois : Le démon des mers.
Cinéma Pathé : Les Eaux des mers.
Nhà hát tây : Rép.
Cải-nhật : On ne roule pas Autoroute.
Quảng - lạc : Ngày : Tam anh chiến LE-BỐ (đồng ấu)
Tối : Ngũ Long Công Chúa

SINH, TỬ, GIÁ, THÚ

SINH

Phạm-gia-Gi con M. Phạm-gia-Hanh, trí huyện, 78 hàng BB.
Nguyễn - thị - Quyên con M. Nguyễn-bá-Trương thư ký giấy thép, 3 phố Robert.
Công-văn-Minh con M. Công - Duyệt. 88 đường Sinh tử.
Nguyễn-thị-Bính con M. Nguyễn-Tôn-Thơ làng Hạ hồi (Hadong).
Nguyễn-thị-Bích-Uyên con M. Nguyễn-duy-mão, làng Hoàng-mai (Hadong).
Nguyễn-hữu-Quý con M. Nguyễn - hữu-Thọ, 61 Rảo Bac.
Đỗ-bá-Lạc con M. Đỗ-bá-Lương, 61 hàng Điếu
Phan-thị-Nguyệt con M. Phan-huy-Thịnh 215 đường Huế.
Nguyễn-thị-Minh con M. Lê-văn-Lợi, thư ký, số 2 bis phố Lionde.
Bùi-văn-Phương con M. Bùi-văn-Phương làng Ngọc-hà.
Nguyễn-thị-Tỵ con M. Nguyễn-hữu-Ngô, Ô đồng-mác.
Nguyễn-văn-Nuôi con M Nguyễn-văn-Kế, 48 phố Chanceaulme.

TỬ

M. Trần-văn-Doãn 70 tuổi 30 hàng Mành.
M. Trịnh-Tuyên 65 tuổi làng Yên-nhất hộ Bát'.
M. Nguyễn-văn-Kết 65 tuổi 5 phố Sông ô lịch.
M. Lương-Kiệt 53 tuổi 126 hàng Buồm.
Mme Hoàng - thị - Hiếu 43 tuổi 133a phố Quan-thánh.
Bùi-văn-Sửa 36 tuổi 112 phố Nghĩa địa.

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 30
— nhì, —		10 40
— ba, —		9 50
Thóc hạng nhất, —		6 50
Bắp ngô —	—	6 60

THỜI GIÁ QUỐC TRÁI :

Ngày 12 Février 1929

3 °/₀	hoàn dần		77 f. 75
3 1/2 °/₀	hoàn dần		96 f. 95
4 °/₀	vĩnh viễn	1917	87 f. 10
4 °/₀	»	1918	85 f. 45
4 °/₀	»	1920	101 f. 95
5 °/₀	hoàn dần	1920	116 f. 75
4 °/₀		1925	123 f. 45

Ngày 15 Février 1929

3 °/₀	vĩnh viễn	72 f. 00
5 °/₀	1915-1916	97 f. 50

KHO NHÀ-NƯỚC : 1211, ch.

CÁC TIN TÀU

Tàu *André Lebon* đã ở Marseille khởi hành ngày 25 Janvier sang Tàu và sang Nhật

Tàu *Cap Varella* ở Singapare đã chạy đi Saigon ngày 14 fevr.er.

Tàu *Boagainville* ở Djibouti đã chạy đi Colombo ngày 14 février.

Tàu *Porthos* ở Marseille đã chạy đi Tàu và Nhật ngày 8 février.

Tàu *Claude Chappe* ngày 28 février ở Haiphong sẽ chạy đi Saigon chuyển thư sang Tàu *Compiègne*.

Tàu *Songbo* ngày thứ năm 21 février hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong đường Holaow và Portbayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ tư 20 février.

Tàu *Tonkin* đến ngày thứ ba 26 février, hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong, các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ hai 25 février.

Tàu *Claude Chappe* ở Pháp sang đi ở Tourane chạy đi Haiphong hồi 3 giờ sáng 23 février.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 28 Février 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi lĩnh trưng việc đắp thêm đê sông Trà-lý tỉnh Thái-bình (chia làm 2 lô).

Lô thứ bảy, bên tả ngạn, từ Đông-dao đến Phương-tao km 49 đến 66.

Lô thứ bảy, bên hữu ngạn từ Đông-dức đến Mễ-sơn, km 172 đến 206.

Điều lệ xem tại sở Tri-thủy (Service Hydraulique Hanoi và tại tòa sứ Thái-bình.

Ngày 16 Mars 1929 tại phòng giấy coi hải cảng Haiphong (Port Autonome) đường francis garnier Haiphong đấu giá bỏ thầu làm rộng thêm đường đê Cửa-cấm, từ Fort Annamite đến địa giới phía đông thành phố Haiphong.

Ký-quỹ tạm 430 đồng.

Điều lệ xem tại phòng giấy quan chủ sự sở Port Autonome Haiphong đường Francis Garnier và tại phòng giấy quan chánh lý sự Service Maritime phố Jules Ferry Haiphong.

Ngày 26 Février 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi đấu giá thầu việc mở rộng đường ra 8 mươi tây, trong cuộng km 28+000 đến 37+485 ở đường thuộc địa số 2 tỉnh Phúc-yên.

Việc thầu đáng 11.470 đồng ;
Tiền dự phòng 3.030 đồng ;
Ký quỹ tạm 200 đồng ;
Ký quỹ nhất định 4300 quan ;

Các điều lệ về việc đấu - giá ấy để tại phòng giấy quan Chánh ký-sư Công-chính Hanoi (1er Arrondissement) và tại sở Lục-lộ Phúc-yên.

Ngày 2 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua hai vạn kilos giấy xám dùng để bọc gói cho sở ấy.

Việc thầu đáng 4000 đồng
Ký quỹ tạm 100 đồng

Điều lệ về việc thầu để tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

Ngày 6 mars 1929. — Tại sở Công-chính Vientiane lĩnh trưng các vật sau này về năm 1929.

1° Các đồ khí dụng bằng sắt (7 lô).
2 Các đồ sơn (7 lô).
3° Xi-măng (4 lô).

Muốn biết rõ điều lệ cứ đến xem sở đã tại phòng Thương mại Hanoi.

Ngày 12 Mars 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi đấu giá làm nhà ở cho quan phó-sứ Thái-bình.

Việc làm đáng 11.241 $ 54
Tiền dự phòng 1.758 , 46
Ký quỹ tạm 189 , 00
Nhất định 4300 f

Ngày 16 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Bắc-kỳ Hanoi lĩnh trưng việc tải [illegible] Phố-minh-giang và từ Phố-minh-giang đến Hải-dương, trong thời hạn từ 1er Mai 1929 đến 31 Avril 1932.

Ký quỹ tạm 50 $ 00
Ký quỹ nhất định 1 000 fr.

Ngày 25 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua sắt chữ T, đúng cho sở ấy.

Việc thầu đáng 100 000 đồng
Ký quỹ tạm 2.500 đồng

Điều-lệ thầu để tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU

22, Rue Lamblot (phố nhà Thờ)
Mây nói số 150

Có các lớp từ Đồng-ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur).

Ngày giờ học và chương-trình theo y như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao đẳng tiểu-học Nhà-nước.

« Âu-Tây tư-tưởng »

Là tên một thư-cục của bản-quán mới ra chỉ chuyên dịch các sách Tây rất hay, chia làm ba loại.

A. Sách văn-chương kinh-điển (bìa vàng)
B. Sách đọc cho vui (bìa đỏ)
C. Sách dạy phổ-thông (bìa xanh).

Mỗi tháng ra hai quyển bán mỗi quyển 8 xu (0$05).

Hiện đã ra những sách sau này :

ALEX. DUMAS :

1. BA NGƯỜI NGỰ LÂM PHÁO THỦ : toàn bộ 18 quyển nhỏ, mỗi quyển, 0$05 hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa toàn bộ. 1 , 00

FÉNELON :

2. TỈ-LỆ-MẠC PHIÊU-LƯU-KÝ : cả bộ 10 quyển nhỏ mỗi quyển. 0 , 05 hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa toàn bộ. 0 , 60

DE LA BROSSE :

3. LỊCH SỬ ÔNG PAUL-BERT : cả bộ ba quyển nhỏ mỗi quyển . . . 0 , 05 hoặc đóng vào 1 quyển lớn có bìa trọn bộ. 0 , 15

J. SWIFT :

4. QUI-LI VE DU KÝ : cả ba quyển nhỏ mỗi quyển 0 , 05 hoặc đóng làm 1 quyển có bìa trọn bộ. 0 , 15

PERRAULT :

5. CHUYỆN TRẺ CON : 1 quyển nhỏ. 0 , 05

MOLIÈRE :

6. NHỮNG HÀI KỊCH CỦA TIÊN-SINH ; 5 quyển nhỏ mỗi quyển. . . . 0 , 05

LA FONTAINE :

7. TỤC NGỮ-NGÔN : (văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau) có 2 quyển nhỏ mỗi quyển. 0 , 05

Tiền cước gửi Recommandé :

mỗi quyển nhỏ. 0$12
1 bộ « Ba người Ngự Lâm Pháo Thủ ». 0 , 30
1 bộ « Lịch-Sử ông Paul-Bert 0 , 12
1 bộ « Qui-Li Ve Du-Ký » 0 , 12
1 quyển « Chuyện Trẻ con ». 0 , 12
1 quyển « Hài-kịch Molière ». 0 , 16
2 quyển « Thơ Ngụ-ngôn ». 0 , 12
Cả 7 thứ gói làm một gói 0 , 60

Hiện đương in :

1. DE BALZAC :
MIẾNG DA LỪA
2. LE SAGE :
GIL BLAS

Ai có máy móc hỏng thì nên đến :

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu thanh tốt nhất bán và cho thuê ở :
Etablissements Indophono
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy dép tất dẹp thì nên đến :
G. M. R.
Demange
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :
Banque de l'Indochine
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những :
Hiệu Nestlé
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tot nhất thì có :
MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến :
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến :
G. M. R.
Phúc-Vinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi

Ai muốn giả hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến :
Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến :
G. M. R.
Nhà tăm tăm
Trịnh-xuân-Nghĩa
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến :
G. M. R.
L. U. C. I.
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối hi đi xem :
Cinéma Palace
— Tonkinois
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu :
Vinh-Mậu
Kim-Thái
Minh-Thái
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :
Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Blanc
— Gillet (Vinh)
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :
Quan Đốc-tờ : Loubet
— Piquemal
— Blot
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến :
Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân-Lan
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn săn bắn thì nên đến :
MM. Deleule & Detouillon
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :
G. M. R
Ferroud
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :
Hiệu Hai Chinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :
Tân Dân Thư Quán
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thừa câu đối phúng mừng thì nên đến :
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

SÁCH MỚI BẰNG TIẾNG PHÁP

Une des énergies françaises Paul-Bert

Tức là lịch sử ông Paul Bert *có tượng đồng ở vườn hoa ngay tòa Sứ-lý.*

Người nước ta ai cũng nhớ mang máng cái công đức lớn của ông Toàn quyền **Paul Bert** *mà không ai biết đích lịch sử ông thế nào. Nay quan Thống đốc Nam kỳ* Blanchard de la Brosse *mới bỏ cái khuyết điểm ấy. Ngài đã soạn ra sách này in bán một lần đã hết rồi, lại vừa cho bản quán tái bản bằng giấy thường, trong có tờ, mỗi quyển bán có 0p.30,*

Tiền cước gửi mỗi quyển 0p.12.

Công-chúa thành Ba-by-luân

NGUYỄN-VĂN-HIẾU dịch

N° 25

(Tiếp theo)

Công-chúa thành Ba-by-luân vừa khóc vừa than rằng : « Hỡi đấng Hoàng-thiên chính trực ơi ! Hỡi tôn-thần Ô-lộc-mát ơi ! Thiếp bị ai lừa dối thế này ! Mà bị lừa dối vì ai đây ! Thề là một người đã vì thiếp mà cự tuyệt biết bao nhiêu bà chúa, nay nỡ mê một con hát hội giống Gô-loa mà bỏ thiếp chịu đành ! Thôi, thiếp bị cái nhục này còn sống lại ở đời làm sao được nữa !

— Nàng Ich-la nói : Bẩm công-nương, bọn nam-nhi ở khắp hoàn-cầu đều là thế cả : dù họ có tình cùng mặt bậc thần-nữ giáng trần đi nữa, cũng có một đôi khi họ đem lòng ở bậc mà san sẻ mối-tình với một con mọ ở hàng cơm quán rượu.

— Công-chúa nói : Thôi thế là hết, từ nay cho đến lúc từ trần ta quyết không nhìn mặt chàng nữa ; hai thầy trò ta hãy đi ngay lập tức và bảo gia-nhân mắc kỷ-lân vào xe cho ta. »

Phượng-hoàng sin công-chúa hãy đợi ít lâu, cho đến khi chàng A-ma-đăng thức dậy để phượng-hoàng nói chuyện cùng chàng xem sao. Công-chúa nói : « Chàng khó-nỗ gì đáng cho ta đợi nữa ; nếu người biết ta chờ lại thì thật là làm nhục ta đó ; chàng sẽ thường rằng ta nhớ người trách móc chàng và ta muốn làm lành với chàng. Nếu người có lòng yêu ta thì chàng đã làm nhục ta rồi, người chớ làm nhục ta nữa. »

Phượng-hoàng vì đã chịu cái ơn cứu mạng của công-chúa thành Bá-by-luân nên không thể trái ý công-chúa được. Công-chúa cùng mọi người đều trở ra đi thẳng. Nàng Ich-la hỏi : « Bẩm công-nương, ta đi đâu bây giờ ? — Công-chúa đáp : Ta chẳng biết đi đâu cả, song gặp con đường nào trước tiên thì cứ theo đó mà đi, miễn sao ta tránh khỏi không bao giờ giáp mặt chàng A-ma-đăng là ta bằng lòng. »

Phượng-hoàng vì không nặng tình như nàng Phúmô dương nên không ngoan bạn, giọc-lường kiếm lời ân-ái nàng, và ỏn tồn nói cùng nàng rằng nếu vì những lối của kẻ khác mà mình lại tự bành-phạt mình thì thật là đáng phiền lắm ; chàng A-ma-đăng đã nhiều phen tỏ ra rằng chàng rất có bụng chung-tình, này lỡ quên lời trong một lúc, vậy nên nàng cũng nên nghĩ tình mà dung thứ cho chàng mới phải ; chàng quả là một bậc chính-nhân quân-tử mà không được đức thánh Ô-lộc-mát phù trợ đó thôi ; nếu chàng được đong-thứ thì sau này chàng lại càng giữ gìn bạnh kiểm và một dạ chung-tình ; chàng muốn chuộc lại lỗi xưa thì tất sẽ có sức ở sao cho được hơn lòng sở ước, như thế thì nàng lại càng được sung-sướng trong lòng ; trước nàng đã có lắm bà công-chúa cũng dung thứ những điều lỗi lầm như thế mà về sau lại thành ra hay ; phượng hoàng kể lại một vài chuyện làm tỉ-dụ cho công-chúa nghe ; nó nói rất khéo làm cho công-chúa trong lòng đã thấy nguôi nguôi, không còn nóng giận như trước ; bấy giờ trong lòng công-chúa lại ước gì đừng bỏ đi ngay như thế ; công-chúa cho là lỗi kỷ-lân chạy nhanh quá, song không dám quay trở lại ; phần thì muốn tha lỗi cho ai, phần thì muốn tỏ lòng tức giận, phần thì vì ái-tình, phần thì vì tự-đắc, làm cho công-chúa cứ phân-vân trong dạ mà để mặc cho kỷ-lân rong ruổi trên đường ; thì là công-chúa phải đi khắp thế-gian đúng như lời thần đã ứng vào quẻ bảo cho vua cha khi trước.

Lúc A-ma-đăng thức dậy mới hay rằng, công-chúa Phú-mô-dương và chim phượng-hoàng đã đến rồi lại đi ngay ; người ta nói cho chàng biết rằng công-chúa thấy chàng như vậy trong lòng vừa đau-đớn vừa tức-giận vô-cùng, và thề rằng không bao giờ tha lỗi cho chàng được. Chàng nghe vậy liền kêu lên rằng : « Bây giờ ta chỉ còn một cách chạy theo nàng và tự-sát ở dưới chân nàng mà thôi. »

Những bạn chàng trong bọn quí-khách vô-nghề biết chuyện đó bèn chạy lại thăm chàng ; ai nấy đều bảo chàng rằng cứ ở lại với bọn cho hay hơn nhiều ; rằng không có gì êm-ái, dễ chịu bằng được ở giữa một nơi có lắm mỹ-thuật và có lắm điều khoái-lạc thú-vị ; rằng rất nhiều người ngoại-quốc và nhiều bậc vua chúa thích sự ngồi nơi mà có nhiều cuộc vui thú lạ hơn là quê hương xứ sở với ngôi rồng ; và lại xe chàng đã gẫy mất rồi, và một tên thợ đóng xe đang đóng cho chàng một cái xe khác theo kiểu mới ; tên thợ may khéo nhất tỉnh đã cắt cho chàng một tá áo theo kiểu tối tân ; và các bậc phu-nhân tài sắc nhất tỉnh mà ở trong nhà hay có diễn-kịch rất vui, bà nào cũng đã định ngày mở hội để mừng chàng rồi. Trong khi đó thì ả ca-nhi vừa sửa sang y-phục, vừa ăn sô-cô-la, vừa cười hát, vừa trên ghẹo chàng A-ma-đăng xinh đẹp. Bấy giờ chàng mới biết rằng ả không phải là một kẻ ngu-ngốc khờ-dại gì.

Vì hoàng-tử A-ma-đăng tính người thật thà ngay thẳng, lại có lòng đại lượng và can-đảm nên chàng đã thuật lại cho bạn nghe những nỗi khổ sở và những cuộc lữ-hành của chàng ; bọn đó mới hay rằng chàng là anh em thúc-bá với công-chúa và công-chúa đã hôn vua Ai-cập. Họ bèn nói với chàng rằng : « Đã là họ hàng thân-thích với nhau thì phải biết dung thứ những việc trên ghẹo kỳ cục ấy mới được, nếu không vậy thì suốt đời lúc nào cũng có chuyện cãi nhau. » Chàng đã nhất quyết chạy theo công-chúa Phú-mô-dương nên không có gì làm cho chàng chuyển dạ được ; nhưng vì cái xe của chàng chưa đóng xong, nên chàng lại phải ở lại với bọn vô công đồi nghề trong ba hôm, hết hội tiệc này lại đến cuộc vui khác ; sau chàng từ giã họ, vừa hôn họ vừa tặng họ những viên kim-cương đẹp nhất ở nước chàng, và khuyên họ nên bao giờ cũng cứ nhe đa chơi bời như vậy, vì có thể họ mới được thiên-hạ yêu mến và được sung-sướng hơn người. Chàng nói rằng : « Dân-tộc Nhật-nhĩ-nam là các cụ già ở Âu-châu ; dân đảo An-bi-ông là những người đã trưởng-thành ; còn dân xứ Gôn (nước Pháp) là bọn trẻ con nên tôi thích chơi với họ hơn. »

XI

Những kẻ dẫn-lộ cho A-ma-đăng tìm ngay được ra con đường mà công-chúa Phú-mô-dương đã theo, không khó khăn gì cả ; vì dân-sự chỗ nào cũng thấy nói đến chuyện nàng và con chim to lớn của nàng, ai nấy hãy còn đang tấm-tức khen ngợi...

(Còn nữa)

Cartier Chevertier — Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn — Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN